

Kitaaba Iyyaasuu

WAAQAYYO Iyyaasuu Ajajuu Isaa

¹ Erga Museen garbichi WAAQAYYOO sun du'ee booddee WAAQAYYO akkana jedhee Iyyaasuu ilma Nuuni gargaaraa Musee sanatti dubbate:

² “Garbichi koo Museen du'eera. Egaa amma atii fi sabni kun hundinuu gara biyya ani isaaniif, Israa'elootaaf kennuuf jiruutti galuuf Laga Yordaanos ce'uuf qophaa'aa. ³ Anis akkuma Museef waadaa gale sanatti iddoo miilli keessan ga'e hunda isiniifan kenna.

⁴ Daangaan keessanis gammoojjiidhaa jalqabdee hamma Libaanoonitti, lagicha guddaa Efraaxiisii jalqabdee biyya Heetotaa hunda keessa baatee karaa dhi'aatiin hamma Galaana Guddaatti bal'atti. ⁵ Bara jireenya keetii guutuu namni si dura dhaabachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru. Ani akkuman Musee wajjin ture sana si wajjinis nan ta'a; ani gonkumaa si hin gatu yookaan si hin dhiisu. ⁶ Ati sababii akka isaan biyya ani abbootii isaaniitiif kennuuf kakadhe sana dhaalaniif saba kana hoogganuuf cimi; ija jabaadhus.

⁷ “Cimi; ija jabaadhus. Seera garbichi koo Museen siif kenne hundumaaf of eeggannaadhaan ajajami; akka gara deemu hundumatti siif milkaa'uufis mirgatti yookaan bitaatti hin gorin. ⁸ Kitaabni Seeraa kun afaan keetii hin

bu'in. Waan isa keessatti barreeffame hunda gochuuf akka of eeggattuufis halkanii guyyaa itti yaadi. Akkasiinis ati ni badhaata; ni milkooftas.

⁹ Ani akkana jedhee si hin ajajnee? Cimi; ija jabaadhus. Waan WAAQAYYO Waaqni kee iddoo ati deemu hundumatti si wajjin ta'uuf, hin sodaatin; abdiis hin kutatin."

¹⁰ Kanaafuu Iyyaasuun akkana jedhee qondaaltota sabaa ajaje: ¹¹ "Qubata keessa dedeemaatii namootaan, 'Galaa keessan qopheeffadhaa. Isin biyya WAAQAYYO Waaqni keessan isinii kennuuf jiru sana dhaala ofii keessanii gootanii fudhachuuf bultii sadii keessatti Yordaanos ni ceetu.'"

¹² Iyyaasuun garuu gosa Ruubeeniin, gosa Gaadiitii fi walakkaa gosa Minaaseetiin akkana jedhe: ¹³ "Ajaja garbichi WAAQAYYO Museen isinii kenne sana yaadadhaa; 'WAAQAYYO Waaqni keessan boqonnaa isinii kenna; biyya kanas isinii kenneera.' ¹⁴ Niitonni keessan, ijoolleen keessanii fi horiin keessan biyya Museen gama ba'a Yordaanos isinii kenne keessa haa turan; garuu namoonni keessan warri lolaaf qophaa'an hundi obboloota keessan dura gamatti haa ce'an. Isin obboloota keessan gargaaruu qabdu; ¹⁵ hamma WAAQAYYO akkuma isinii godhe sana isaaniifis boqonnaa kennee isaanis biyya WAAQAYYO Waaqni keessan isaanii kennu dhaalanitti isaan gargaaruu qabdu. Ergasii deebitanii biyya keessan kan Museen garbichi WAAQAYYO sun gama ba'a Yordaanositti karaa ba'a biiftuu isinii kenne sana ni dhaaltu."

¹⁶ Isaanis akkana jedhanii Iyyaasuuf deebii

kennan; “Nu waan ati nu ajajje kam iyyuu ni hojjenna; gara ati nu ergitu kam iyyuus ni deemna. ¹⁷ Nu akkuma Museedhaaf guutumaan guutuutti ajajamne sana siifis akkasuma ni ajajamna. WAAQAYYO Waaqni kee garuu akkuma Musee wajjin ture sana si wajjinis haa ta’u. ¹⁸ Namni ajaja keetti finciluu fi dubbii ati karaa kamiin iyyuu isa ajajjeef hin ajajamne hundi haa ajjeefamu. Ati qofti cimi; ija jabaadhus!”

2

Ra’aabii fi Basaastota

¹ Ergasii Iyyaasuun ilmi Nuuni, “Dhaqaatii biyya sana, keessumattuu Yerikoo basaasaa” jedhee dhoksaan basaastota lama biyya Shixiimiitii erge. Isaanis deemanii mana sagaagaltittii Rahaab jedhamtu tokkoo seenanii achuma turan.

² Mooticha Yerikoottis, “Kunoo! Israa’eloota keessaa namoonni tokko tokko biyyattii basaasuuf galgala kana as dhufaniiru” jedhamee himame. ³ Kanaafuu mootichi Yerikoo, “Sababii isaan guutummaa biyyattii basaasuuf dhufaniif namoota gara kee dhufanii mana kee seenan sana gad baasi” jedhee dhaamsa kana Rahaabitti erge.

⁴ Dubartittiin garuu namoota lamaan fuutee dhoksite. Isheenis akkana jette; “Dhuguma namoonni gara koo dhufaniiru; ani garuu akka isaan eessaa dhufan hin beekne. ⁵ Isaanis galgala yommuu yeroon karri magaalattii cufamu ga’etti ba’anii deeman. Karaa isaan deemanis ani hin beeku. Isaan qaqqabdu ta’aatii dafaa

isaan duukaa bu'aa.” ⁶ Isheen garuu gara bantii manaatti ol isaan baaftee cidii talbaa kan bantii manaa irratti tuultee turte jala isaan dhoksite. ⁷ Kanaafuu namoonni basaastota sana duukaa bu'uudhaaf karaa gara malkaa Yordaanos geessu irra bu'anii qajeelan; karri sunis akkuma duukaa buutonni sun ba'aniin cufame.

⁸ Isheen is utuu basaastonni sun buluuf hin ciciisiin gara bantii manaatti ol baatee ⁹ akkana isaaniin jette; “Ani akka WAAQAYYO biyya kana isinii kennee fi akka isin sodaachuun nurra bu'es nan beeka; namni biyya kana keessa jiraatu hundinuus sababii keessaniif fuula keessan duratti sodaadhaan hollachaa jira. ¹⁰ Yommuu isin Gibxii baatanitti akka itti WAAQAYYO Galaana Diimaa fuula keessan duratti gogse, waan isinis Sihoonii fi Oogi mootota Amoorotaa kanneen gama ba'a Yordaanositti guutumaan guutuutti balleessitan sana lamaan gootan dhageenyerra. ¹¹ Nu yommuu waa'ee waan kanaa dhageenyetti sababii keessaniif onneen keenya baqxee abdiin kutanne. WAAQAYYO Waaqni keessan ol samii gubbaatti, gad lafa irrattis Waaqaatii.

¹² “Egaa amma sababii ani garaa isinii laafeef isinis akkasuma akka maatii kootiif garaa laaftan maqaa WAAQAYYOOTIIN naa kakadhaa. Mallattoo dhugaas naa kennaa; ¹³ kunis akka isin lubbuu abbaa kootii, haadha kootii, obboleotaa fi obboleettota kootii, waan kan isaanii ta'e hundaa fi lubbuu keenya du'a oolchitaniif.”

¹⁴ Namoonnis, “Lubbuun keenya sababii lubbuu keessaniitiif haa badduu! Yoo isin waan nu hojjennu kana namatti himuu baattan

nu yommuu WAAQAYYO biyya kana nuu ken-
nutti gara laafinaa fi amanamummaadhaan si
simanna” jedhanii ishee abdachiisan.

¹⁵ Kanaafuu isheen sababii manni isheen
keessa jiraattu sun dallaa magaalattiitiin wal
qabatuuf foddaa keessaan funyoodhaan gad
isaan buufte. ¹⁶ Isheenis akkana isaaniin jette;
“Akka warri isin duukaa bu’an sun isin hin
argineef gara gaarraniitti baqadhaa. Hamma
isaan deebi’anitti guyyoota sadii achitti dhokad-
haa; ergasii immoo karaa keessan deemaa.”

¹⁷ Namoonni sunis akkana jedhaniin; “Kakuun
ati nu kakachiifte kun kan nu qabachuu danda’u,
¹⁸ yoo ati yommuu nu biyyattii seennutti fun-
yoo bildiimaa kana foddaa ittiin gad nu buufte
kanatti hiitee abbaa keetii fi haadha kee, ob-
bолоota keetii fi maatii kee hunda mana keetti
galchite qofa. ¹⁹ Namni tokko iyyuu yoo mana
kee keessaa gara daandii alaatti gad ba’e, dhiigni
isaa matuma isaatti deebi’a; nu itti hin gaafa-
tamnu. Nama si wajjin mana kee keessa jiru
immoo yoo harki tokko iyyuu isa tuqe, dhiigni
isaa mataa keenyatti deebi’a. ²⁰ Garuu yoo ati
waan nu hojjennu kana namatti himte, nu kakuu
ati nu kakachiifte sana jalaa bilisa baana.”

²¹ Isheenis, “Fudhadheera; akkuma isin jettan
haa ta’u” jettee deebifte.

Kanaafuu isheen isaan ergite; isaanis ka’anii
deeman. Isheen funyoo bildiimaa sana foddaa
sanatti hiite.

²² Isaanis yommuu ba’anitti gara gaarranii
deemanii hamma duukaa buutonni sun karaa
irra barbaadanii isaan dhabanii deebi’anitti
guyyaa sadii achi turan. ²³ Basaastonni

lamaan sunis deebi’anii gaarran keessaa ba’anii malkaadhaan laga ce’uudhaan gara Iyyaasuu ilma Nuuni dhufan; waan isaan irra ga’e hundas isatti himan. ²⁴ Isaanis Iyyaasuudhaan, “WAAQAYYO dhugumaan biyyattii guutuu harka keenyatti kenneera; namoonni hundinuus sababii keenyaaf sodaadhaan hollachaa jiru” jedhan.

3

Yordaanosiin Ce’uu

¹ Iyyaasuu fi Israa’eloonni hundinuu ganama barii Shixiim keessaa ba’anii gara Laga Yordaanos dhufan. Utuu gamatti hin ce’in duras achi qubatan. ² Bultii sadii booddee ajajjoonni loltootaa qubata keessa dedeemanii, ³ akkana jedhanii namoota ajajan: “Isin yommuu taabota kakuu WAAQAYYO Waaqa keessaniitii fi Lewwota luboota ta’an isaanii taaboticha baatan argitanitti iddoo keessanii kaatanii taaboticha faana bu’uu qabdu. ⁴ Isin sababii duraan karaa kanaan hin darbiniif, karaa deemuun isinii malu ni beektu. Garuu isinii fi taaboticha gidduutti gargari fageenya gara dhundhuma kuma lama hambisaa; ittis hin dhi’atinaa.”

⁵ Iyyaasuunis uummataan, “Of qulqulleessaa; WAAQAYYO bor gidduu keessanitti wantoota dinqisiisaa ni hojjetaatii” jedhe.

⁶ Iyyaasuunis lubootaan, “Taabota kakuu fuudhaatii uummata dura darbaa” jedhe. Kanaafuu isaan taaboticha fuudhanii uummata dura darban.

⁷ WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan akkana jedhe; “Akka isaan akka ani akkuman Musee wajjin ture sana si wajjin jiru beekaniif, ani har’a fuula Israa’eloota hundaa duratti nama guddaa si gochuu nan jalqaba. ⁸ Atis luboota taabota kakuu baataniin, ‘Isin yommuu qarqara bishaan Yordaanos geessanitti, dhaqaatii laga keessa dhadhaabadhaa’ jedhi.”

⁹ Iyyaasuunis Israa’elootaan akkana jedhe; “As kottaatii dubbii WAAQAYYO Waaqa keessanii dhaga’aa. ¹⁰ Akki isin itti akka Waaqni jiraataan gidduu keessan jiruu fi akka inni dhugumaan Kana’aanota, Heetota, Hiiwota, Feerzota, Girgaashota, Amoorotaa fi Yebuusota fuula keessan duraa ari’ee baasu beektan kanaa dha. ¹¹ Kunoo, taabonni kakuu Gooftaa lafa hundumaa isin duraan Yordaanos ni seena. ¹² Kanaafuu amma gosoota Israa’el keessaa nama kudha lama jechuunis tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama tokko tokko filadhaa. ¹³ Akkuma luboonni taabota WAAQAYYO Gooftaa lafa hundaa baatan miilla isaanii Yordaanos keessa seensisaniin, bishaan isaa kan gubbaadhaa gad yaa’u ni cita; tuulamees ol dhaabata.”

¹⁴ Kanaaf yommuu namoonni laga Yordaanos ce’uuf qubata isaanii keessaa ba’anitti, luboonni taabota kakuu baatanii isaan dura darbanii deeman. ¹⁵ Yeroo midhaan galfamu hunda lagni Yordaanos guutee irra dhangala’a. Ta’us akkuma luboonni taaboticha baatan Yordaanos ga’anii miilli isaanii qarqara bishaanii tuqeen, ¹⁶ bishaan burqaa oliitii dhufu yaa’uu dhiise. Iddoo magaalaa Addaam jedhamu kan Zaaretaan biraa sana irraa fagaatee tuulamee

dhaabate; bishaan gara Galaana Arabbaatti yookaan Galaana soogiddaatti gad yaa’us guutumaan guutuutti cite. Kanaafuu namoonni fuullee Yerikootiin gara gamaatti ce’an. ¹⁷ Yeroo Israa’eloonni hundi darbaa turanitti luboonni taabota kakuu WAAQAYYOO baatan sun hamma sabni guutumaan guutuutti lafa goggogaa irra ce’utti walakkaa Yordaanos keessa qajeelanii lafa goggogaa irra dhaabatan.

4

¹ WAAQAYYOS erga sabni guutuun Yordaanosin ce’ee booddee, Iyyaasuudhaan akkana jedhe; ² “Saba keessaa nama kudha lama, tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama tokko tokko filadhuutii ³ akka isaan walakkaa Yordaanos keessaa iddoo luboonni dhadhaabatan sanaa dhagoota kudha lama fuudhanii, baatanii isin wajjin deemanii iddoo isin edana bultanitti lafa kaka’an itti himi.”

⁴ Kanaafis Iyyaasuun, namoota kudha lamaan Israa’eloota keessaa, tokkoo tokkoo gosaa keessaa tokko tokko filate sana walitti waamee ⁵ akkana jedheen; “Taabota WAAQAYYO Waaqa keessanii kana dura darbaatii walakkaa Yordaanos seenaa. Tokkoon tokkoon keessanis akkuma baay’ina gosoota Israa’elootaatti dhagaa tokko tokko fudhattanii gatiittii keessanitti baachuu qabdu. ⁶ Kunis akka wannii kun gidduu keessanitti mallattoo ta’uuf. Yommuu ijoolleen keessan gara fuulduraatti, ‘Dhagoonni kunneen maal argisiisu?’ jedhanii isin gaafatanitti, ⁷ akka bishaan laga Yordaanos fuula taabota kakuu WAAQAYYOO duratti gargar cite itti himaa.

Yommuu taabonni kun laga Yordaanos ce'etti bishaan Yordaanos gargar cite. Dhagaawwan kunneenis saba Israa'eliif yaadannoo bara baraa ta'u."

⁸ Kanaafuu Israa'eloonni akkuma Iyyaasuun isaan ajaje godhan. Isaanis akkuma WAAQAYYO Iyyaasuutti hime sana, akkuma baay'ina gosoota Israa'elootaatti dhagoota kudha lama walakkaa Yordaanos keessaa fuudhan; hamma iddoo qubata isaaniittis baatanii achitti lafa kaa'atan.

⁹ Iyyaasuunis dhagoota kudha lamaan walakkaa Yordaanos keessa iddoo luboonni taabota kakuu baatan sun ijaajjaa turan sana ol dhadhaabe. Isaanis hamma har'aatti achuma jiru.

¹⁰ Luboonni taabota kakuu baatan sunis hamma wanni WAAQAYYO akka inni namootatti himuuf Iyyaasuu ajaje hundi akkuma Museen Iyyaasuu ajajetti raawwatamutti walakkaa Yordaanos keessa dhadhaabachaa turan. Namoonnis dafanii ce'an; ¹¹ akkuma hundi isaanii ce'aniinis utuma namoonni arganuu taabonni WAAQAYYOOTII fi luboonni gara gama kaaniitti ce'an. ¹² Ilmaan Ruubeen, ilmaan Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee akkuma Museen isaan ajajetti mi'a lolaa hidhatanii Israa'eloota dura gara gamaatti ce'an. ¹³ Namni gara kuma afurta-maa ta'u warraanaaf hidhatee fuula WAAQAYYOO dura gara dirree Yerikootti lolaaf ce'e.

¹⁴ WAAQAYYOS guyyaa sana fuula Israa'eloota hundaa duratti Iyyaasuu nama guddaa godhe; isaanis akkuma Museef ulfina kennaa turan sana bara jireenya isaa guutuu Iyyaasuufis ulfina kennan.

¹⁵ Ergasiis WAAQAYYO Iyyaasuudhaan akkana jedhe; ¹⁶ “Akka isaan Yordaanos keessaa ol ba’aniif luboota taabota kakuu seeraa baatan sana ajaji.”

¹⁷ Kanaafuu Iyyaasuun, “Yordaanos keessaa ol ba’aa” jedhee luboota ajaje.

¹⁸ Luboonnis taabota kakuu WAAQAYYOO baatanii laga keessaa ol ba’an. Akkuma isaan miilla isaanii lafa gogaa irra dhaabbataniin bishaan Yordaanos iddoo ofiitti deebi’ee akkuma duraanii guutee irra dhangala’e.

¹⁹ Guyyaa kurnaffaa ji’a jalqabaatti namoonni Yordaanos keessaa ol ba’anii Gilgaal isa ba’a daarii Yerikoo keessa qubatan. ²⁰ Iyyaasuunis dhagoota kudha lamaan isaan Yordaanos keessaa fuudhan sana Gilgaal keessa dhadhaabe. ²¹ Innis Israa’elootaan akkana jedhe; “Gara fuulduraatti yoo sanyiin keessan, ‘Dhagaawwan kunneen maal argisiisu?’ jedhanii abbootii isaanii gaafatan, ²² ‘Israa’el lafa gogaa irra Yordaanos ce’e’ jedhaa itti himaa. ²³ WAAQAYYO Waaqni keessan hamma isin gamatti ceetanitti fuuluma keessan duratti Yordaanos gogsee tureetii. WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma hamma nu ceenutti Galaana Diimaa fuula keenya duratti gogse sana Yordaanosiinis gogse. ²⁴ Innis akka sabni lafaa hundinuu akka harki WAAQAYYOO jabaa ta’e argisiisuu fi akka isinis yeroo hunda WAAQAYYO Waaqa keessan sodaattaniif waan kana hojjete.”

5

Gilgaalitti Dhagna Qabamuu

¹ Mootonni Amoorotaa kanneen gama dhi'a Yordaanos jiraatanii fi mootonni Kana'aanotaa kanneen qarqara galaanaa jiraatan hundi akka WAAQAYYO hamma nu ceenutti fuula saba Israa'el duratti Yordaanos gogse yommuu dhaga'anitti onneen isaanii ni baqxe; deebi'aniis fuula Israa'elootaa dura dhaabachuu sodaatan.

² WAAQAYYO yeroo sana Iyyaasuudhaan, "Haaduu qara qabu tolchiitii ammas Israa'eloota dhagna qabi" jedhe. ³ Kanaafuu Iyyaasuun haaduu qara qabu tolchee Gibe'aat Aaralootitti Israa'eloota dhagna qabe.

⁴ Sababiin Iyyaasuun waan kana hojjeteef kana: Warri biyya Gibxii ba'anii dhufan hundinuu jechuunis dhiironni lolan hundinuu erga Gibxii ba'anii booddee gammoojjii keessatti karaatti dhuman. ⁵ Namoonni Gibxii ba'an hundi dhagna qabatanii turan; warri yeroo Gibxii ba'anii gammoojjii keessa deemaa turanitti karaatti dhalatan garuu dhagna hin qabamne. ⁶ Israa'eloonni sababii WAAQAYY-OOF ajajamuu didaniif hamma namoonni yeroo Gibxii ba'anitti loluu danda'an hundi dhumanitti waggaa afurtama gammoojjii keessa jooran. WAAQAYYO akka isaan biyya inni nuu kennuuf abbootii isaanii abdachiisee ture, biyya aannanii fi damma baafu sana hin argine isaanitti kakatee turetii. ⁷ Kanaafuu inni gooda isaanii ilmaan isaanii kaase; isaanis warra Iyyaasuun dhagna qabee dha. Isaan sababii karaatti dhagna hin qabaminiif hamma har'aatti utuu dhagna hin qabamin jiraatan. ⁸ Isaanis erga sabni guutuun dhagna qabamee booddee

hamma fayyanitti lafuma jiran sana qubata keessa turan.

⁹ WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan, “Ani har’a arrabsoo Gibxi sana isin irraa gangalcheera” jedhe. Kanaafuu iddoon sun hamma har’aatti Gilgaal jedhamee waamama.

¹⁰ Galgala bultii kudha afuraffaa ji’a sanaatti sabni Israa’el utuma dirree Yerikoo irra Gilgaal keessa qubatee jiruu Faasiikaa ayyaanefate. ¹¹ Isaanis guyyaa Faasiikaatti aanee dhufu, gaafuma sana midhaan biyyattii keessaa waa nyaatan; kunis Maxinoo fi asheetii waadamee dha. ¹² Mannaanis guyyuma isaan midhaan biyya sanaa nyaatanitti aanu gad bu’uu dhiise; ergasii mannaan tokko iyyuu warra Israa’eliif gad hin buune; garuu isaan waggaa sana keessa midhaan biyya Kana’aan nyaatan.

Yerikoon Jiguu Isaa

¹³ Iyyaasuun yommuu Yerikootti dhi’aatetti, ol mil’atee nama goraadee luqqifame harkatti qabatee isa dura dhaabatu tokko arge. Iyyaasuun gara isaa dhaqee, “Ati gara keenya moo gara diinota keenyaa ti?” jedhee isa gaafate.

¹⁴ Innis deebisee, “Ani gara eenyuu iyyuu miti; garuu ani amma akka ajajaa loltoota WAAQAYY-OOTTI dhufeera” jedhe. Iyyaasuunis addaan lafatti gombifamee sagadee, “Ergaan Gooftaan koo garbicha isaatiif qabu maali?” jedhee isa gaafate.

¹⁵ Ajajaan loltoota WAAQAYYOOS Iyyaasuudhaan, “Sababii iddoon ati dhaabattu kun qulqulluu ta’eef kophee kee of irraa baasi” jedhe. Iyyaasuunis akkasuma godhe.

6

¹ Yeroo sanatti Yerikoon sababii Israa’elootatiif jabeeffamtee cufamtee turte. Namni tokko iyyuu gad hin ba’u; namni tokko iyyuus ol hin seenu ture.

² WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan akkana jedhe; “Kunoo ani mootii isheetii fi loltoota ishee wajjin Yerikoo dabarsee harka keetti kenneera.

³ Hidhattoota hunda wajjin yeroo tokko magaalattii irra naanna’aa; kanas bultii ja’a hojjedhaa. ⁴ Luboonni torbas malakata torba kanneen gaanfa hoolaa irraa hojjetaman qabataniis taabota dura haa deeman. Isinis guyyaa torbaffaatti yeroo torba magaalattii irra nanaanna’aa; luboonnis malakata haa afuufan. ⁵ Yommuu isaan sagalee malakataa dheeraa isaa dhageessisanitti namni hundinuu sagalee guddaadhaan haa iyyu; dallaan magaalaa sanaa yommusuma jiga; namoonnis ol ba’u; namni hundinuus qajeelee itti seena.”

⁶ Kanaafuu Iyyaasuun ilmi Nuuni luboota ofitti waamee, “Taabota kakuu WAAQAYYOO fuudhaatii luboonni torba malakata baatanii isa dura haa deeman” jedheen. ⁷ Namootaanis, “Fuula duratti deemaatii magaalaa sana irra naanna’aa; loltoonni hidhatanis taabota WAAQAYYOO dura haa deeman” jedhe.

⁸ Erga Iyyaasuun namootatti dubbatee booddee, luboonni torban fuula WAAQAYYOO

duratti malakata torba baatan sun malakata isaanii afuufaa dura darban; taabonni kakuu WAAQAYYOO isaan duukaa bu'e. ⁹ Loltoonni mi'a lolaa hidhatanis luboota malakata afuufaa turan dura deeman; loltoonni dugda duubaa immoo taaboticha duukaa bu'an. Yeroo kana hundas malakanni afuufamaa ture. ¹⁰ Iyyaasuun garuu namootaan, "Iyya lolaa hin iyyinaa; sagalee keessan ol hin fudhatinaa; hamma guyyaa ani iyyaa isiniin jedhuutti dubbii tokko illee hin dubbatinaa. Gaafas iyyaa!" jedhe. ¹¹ Kanaafuu inni akka taabonni WAAQAYYOO baatamee magaalaa sana irra yeroo tokko naanna'u godhe. Ergasiis namoonni gara qubataatti deebi'anii achi bulan.

¹² Iyyaasuun guyyaa itti aanu ganama barii ka'e; luboonnis taabota WAAQAYYOO ol fuudhan.

¹³ Luboonni torban malakata torba baatanis taabota WAAQAYYOO dura deemaa malakatas afuufaa fuula duratti qajeelan. Loltoonni mi'a lolaa hidhatan isaan dura bu'an; loltoonni dugda duubaa immoo taabota WAAQAYYOO duukaa bu'an; malakannis ittuma fufee afuufamaa ture.

¹⁴ Kanaafuu guyyaa lammaffaatti yeroo tokko magaalattii irra naanna'anii gara qubataatti deebi'an. Kanas bultii ja'a hojjetan.

¹⁵ Guyyaa torbaffaatti ganama barii ka'anii haaluma duraa sanaan yeroo torba magaalattii irra naanna'an; isaan gaafuma sana qofa yeroo torba magaalattii irra naanna'an. ¹⁶ Marsaa torbaffaatti yommuu luboonni malakata afuufanitti Iyyaasuun akkana jedhee namoota ajaje; "Iyyaa! WAAQAYYOO magaalattii isinii kenneeraatii! ¹⁷ Magaalattii fi wanni ishee keessa jiru

hundinuu WAAQAYYOOF addaan haa baafaman. Sababii isheen basaastota nu erganne sana dhoksiteef, Rahaab sagaagaltittiin qofti warra mana ishee keessa jiran hunda wajjin haa baraaramtu. ¹⁸ Isin garuu akka isaan keessaa tokko illee fudhattanii akkasiin badiisa ofitti hin fidneef waan laguu ta'e irraa fagaadhaa. Yoo kanaa achii isin qubata Israa'eliitti iyyuu badiisa fiddanii rakkina irraan geessu. ¹⁹ Meetii fi warqeen hundi, mi'i naasiitii fi sibiilaa hundi sababii WAAQAYYOOF qulqulleeffamaniif mankuusa isaatti galuu qabu."

²⁰ Yommuu malakanni afuufametti namoonni ni iyyan; yommuu sagaleen malakata sanaa dhaga'amee namoonnis sagalee guddaadhaan iyyanitti dallaan magaalaa sanaa ni kufe. Kanaafuu namni hundi fuul duratti girriisee seenuudhaan magaalaa sana qabate. ²¹ Isaanis waan magaalaa sana WAAQAYYOOF addaan baasaniif waan isa keessa jiru hunda jechuunis dhiiraa dubartii, xinnaa guddaa, loon, hoolotaa fi harroota goraadeedhaan fixan.

²² Iyyaasuunis namoota lamaan biyya sana basaasanii turaniin, "Mana sagaagaltuu sanaa ol seenaatii akkuma isin isheef kakattanitti ishee fi warra kan ishee ta'an hunda gad baasaa fi-daa" jedhe. ²³ Kanaafuu dargaggoonni basaasuu dhaqanii turan sun ol seenanii Rahaab, abbaa isheetii fi haadha ishee, obboloota isheetii fi waan kan ishee ta'e hundumaa gad baasan. Maatii ishee hundas alatti baasanii qubata Israa'eliitiin ala isaan tursan.

²⁴ Ergasii guutummaa magaalaa sanaatii fi

waan ishee keessa jiru hunda guban; garuu meetii fi warqee, mi'a naasiitii fi sibiilaa mankuusa mana WAAQAYYOOTTI galchan.
²⁵ Iyyaasuun garuu sababii isheen namoota inni akka basaasaniif gara Yerikootti ergee ture sana dhoksiteef Rahaab sagaagaltuu sana maatii isheetii fi waan kan ishee ta'e hunda wajjin ni baraare; isheenis hamma ammaatti Israa'eloota gidduu jiraatti.

²⁶ Iyyaasuunis yeroo sanatti akkana jedhee kakate; "Namni magaalaa Yerikoo kana deebisee ijaaru fuula WAAQAYYOO duratti abaaramaa haa ta'u:

"Inni hundee ishee buusnaan,
 ilmi isaa hangafti haa du'u;
 karra ishee ijaaru jalqabnaan,
 ilmi isaa quxisuun haa du'u."

²⁷ Kanaafuu WAAQAYYO Iyyaasuu wajjin ture; maqaan isaas guutummaa biyyatii keessatti beekame.

7

Cubbuu Aakaan

¹ Israa'eloonni garuu waan Waaqayyoof addaan baafame irratti amanamummaa dhaban; Aakaan ilmi Karmii, ilmi Zabdii, ilmi Zaaraa kan gosa Yihuudaa waan Waaqayyoof addaan baafame sana keessaa waan tokko tokko fudhate. Kanaafis dheekkamsi WAAQAYYOO Israa'el irratti boba'e.

² Kana irratti Iyyaasuun Yerikoodhaa gara Aayi kan Beet Aawwen bira gama ba'a Beet'eelitti

argamtu sanaatti nama ergee, “Dhaqaatii naannoo sana basaasaa” jedhe. Kanaafuu namoonni ol ba’anii Aayin basaasan.

³ Isaanis gara Iyyaasuutti deebi’anii, “Namni hundinuu Aayitti ol ba’uu hin qabu. Sababii namni muraasni gofti achi jiruuf akka isaan dhaqanii biyyattii fudhataniif nama kuma lama yookaan kuma sadii ta’u ergi malee namoota hundumaa hin dadhabsiisin” jedhaniin.

⁴ Kanaafuu namoonni gara kuma sadii ta’an ka’anii ol ba’an; isaan garuu namoota Aayi duraa baqatan; ⁵ namoonni Aayis gara nama soddonii ja’a isaan jalaa fixan. Isaanis karra magaalattiitii jalqabanii hamma Shabaariimiitti Israa’eloota ari’anii ededa irratti isaan fixan; kanaanis onneen namootaa baqxee akka bishaanii taate.

⁶ Iyyaasuunis uffata isaa tarsaasee fuula taabota WAAQAYYOO duratti addaan lafatti gombifamee hamma galgalaatti achuma ture. Maanguddoonni saba Israa’elis akkasuma godhanii mataa ofii isaanii irratti awwaara firfirsan. ⁷ Iyyaasuunis akkana jedhe; “Yaa WAAQAYYOO Gooftaa, ati maaliif akka isaan nu fixaniif harka Amoorotaatti nu kennuuf jettee saba kana Yordaanosiin ceesifte? Silaa utuu Yordaanos gamatti hafnee nuuf wayya ture! ⁸ Yaa Gooftaa, erga sabni Israa’el diinota isaa baqatee ani amma maal jechuu danda’a? ⁹ Kana’anonni fi saboonni biyya kanaa kan biraa waan kana dhaga’anii nu marsanii maqaa keenya lafa irraa ni balleessu. Yoos ati maqaa kee guddaa sanaaf maal goota?”

10 WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan akkana jedhe; “Ol ka’i! Ati maaliif addaan gombifamte?
 11 Israa’el cubbuu hojjeteera; isaan kakuu koo kan ani akka isaan eeganiif isaan ajaje sana cabsaniiru. Isaan waan addaan naa baafame keessaa waan tokko tokko fudhataniiru; hataniiru; sobaniiru; waan sanas qabeenya isaanii wajjin ol kaa’ataniiru. 12 Wanni Israa’eloonni diinota isaanii dura dhaabachuu hin dandeenyeefis kanuma; isaan sababii badiisaaf ramadamaniif dugda duubatti garagalanii diinota isaanii baqatan. Ani hamma ati waan badiisaaf ajajame kam iyyuu gidduu keessanii balleessitutti si’achi isin wajjin hin jiraadhu.

13 “Ka’iitii saba qulqulleessi. Akkanas isaaniin jedhi; ‘Boriif ofi qulqulleessaa; wannu WAAQAYYO Waaqni Israa’el jedhu isa kanaatii; yaa Israa’el, wannu hirmii ta’e tokko gidduu keessan jira. Isin hamma waan sana of keessaa baaftanitti diinota keessan of irraa ittisuu hin dandeessan.

14 “‘Kanaafuu ganama gosa gosaan ofi dhi’eessaa. Gosti WAAQAYYO filatu balbala balbalaan gara fuula duraatti haa ba’u; balballi WAAQAYYO filatus maatii maatiidhaan gara fuula duraatti haa ba’u; maatiin WAAQAYYO filatus nama tokko tokkoon gara fuula duraatti haa ba’u. 15 Namni waan balleeffamuu qabu wajjin qabame, waan qabu hundumaa wajjin ibiddaan haa gubamu. Inni kakuu WAAQAYYOO cabseera; waan Israa’el keessatti qaani ta’es hojjeteera!’ ”

16 Kanaafuu Iyyaasuun ganama bariin ka’ee saba Israa’el gosa gosaan gara fuula duraatti baase; gosti Yihuudaas ni filatame. 17 Balballi

Yihuudaa gara fuula duraatti ba'e; Iyyaasuunis balbala Zaaraa addaan baase. Balballi Zaaraas maatii maatiin gara fuula duraatti ba'e; Zabdiinis ni filatame. ¹⁸ Iyyaasuunis maatii isaa nama tokko tokkoon gara fuula duratti baase; Aakaan ilmi Karmii, ilmi Zabdi, ilmi Zaaraa kan gosa Yihuudaa ni filatame.

¹⁹ Kana irratti Iyyaasuun Aakaaniin akkana jedhe; "Yaa ilma ko, WAAQAYYO Waaqa Israa'eliif ulfina kenni; cubbuu kees isatti himadhu; mee waan hojjette natti himi; na hin dhoksin."

²⁰ Aakaanis akkana jedhee deebise; "Wanni kun dhugaa dha! Ani WAAQAYYO Waaqa Israa'elitti cubbuu hojjedheera. Wanni ani hojjedhes kunoo kana: ²¹ Ani waan Baabilonii booji'ame keessaa waroo bareedaa tokko, meetii saqilii dhibba lamaa fi warqee saqilii shantama ulfaatuu arginaan kajeellee fudhadheera. Mi'i kunis dunkaana koo keessatti meetii jala lafa keessatti dhokfameera."

²² Kanaafuu Iyyaasuun ergamoota erge; isaanis gara dunkaana sanaatti fiigan; mi'i sunis dunkaanicha keessatti, meetii jala dhokfamee ture. ²³ Isaan mi'a sana dunkaanicha keessaa guuranii gara Iyyaasuutii fi Israa'eloota hundaatti fidanii fuula WAAQAYYOO duratti diriirsan.

²⁴ Ergasiis Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi Aakaan ilma Zaaraa, meetii, waroo, muraa warqee, ilmaan isaatii fi intallan isaa, loon isaa, harroota isaa, hoolota isaa, dunkaana isaatii fi waan inni qabu hunda guuranii Sulula Aakooritti geessan. ²⁵ Iyyaasuunis, "Ati maaliif

rakkina kana hunda nutti fidde? WAAQAYYO har'a rakkina sitti fida" jedheen.

Israa'eloonni hundinuus dhagaadhaan isa tuman; jara kaan illee erga dhagaadhaan tumanii booddee ibiddaan isaan guban. ²⁶ Aakaan irratti tuulaa dhagaa guddaa hamma har'aatti illee jiru tokko tuulan. WAAQAYYOS dheekkamsa isaa guddaa sana irraa deebi'e. Kanaafis iddoon sun hamma har'aatti Sulula Aakoor jedhamee waamama.

8

Magaalaan Aayi Barbadeeffamte

¹ Ergasiis WAAQAYYO Iyyaasuudhaan akkana jedhe; "Hin sodaatin yookaan abdiin hin kutatin. Loltoota hunda fudhadhuutii ol ba'ii magaalaa Aayi loli. Ani kunoo mootii Aayi, nama isaa, magaalaa isaatii fi biyya isaa harka keetti dabarsee kenneeraatii. ² Akkuma Yerikoo fi mootii ishee goote sana, Aayii fi mootii ishee illee goota; yeroo kana garuu boojuu fi horii ishee ofii keessanii fudhachuu dandeessu. Nama riphee magaalattii eegu karaa duubaatiin kaa'i."

³ Iyyaasuu fi loltoonni hundinuus ka'anii Aayin loluuf ba'an. Innis loltoota isaa warra jajjaboo keessaa nama kuma soddoma filatee halkaniin erge; ⁴ akkanas jedhee isaan ajaje: "Mee qalbiidhaan na dhaga'aa. Isin boroo magaalaatti riphxu. Guddiftanii irraa hin faagaatinaa. Hundi keessan qophaa'aa. ⁵ Anii fi warri na wajjin jiran hundi magaalaa sanatti dhi'aanna; yommuu namoonni akkuma duraa

sana fuula duraan nutti dhufan nu isaan duraa baqanna. ⁶ Isaanis sababii, ‘Jarri kun akkuma duraa sana nu baqachaa jiru’ nuun jedhaniif, hamma nu magaalaa sana irraa isaan fageessinutti nu duukaa bu’u. Kanaafuu yommuu nu isaan baqannutti, ⁷ isin immoo iddoo itti riphxanii kaatanii magaalaa sana qabattu. WAAQAYYO Waaqni keessanis magaalaa sana harka keessanitti dabarsee ni kenna. ⁸ Isin yommuu magaalaa sana qabattanitti ibidda itti qabsiisaa. Waan kanas akkuma WAAQAYYO ajajetti hojjedhaa. Kunoo ani isin ajajeera.”

⁹ Ergasii Iyyaasuun isaan erge; isaanis gara iddoo itti riphan kan gama ba’a Aayitiin Beet’eelii fi Aayi gidduu jiru sanaa dhaqan; Iyyaasuun garuu halkan sana uummata wajjin bule.

¹⁰ Guyyaa itti aanu ganama barii Iyyaasuun namoota ofi isaa walitti qabatee innii fi maanguddoonni Israa’el namoota dura Aayitti ol qajeelan. ¹¹ Loltoonni isa wajjin turan hundinuu ol ba’anii fuula duraan magaalattiitti dhi’aatanii karaa kaaba Aayitiin qubatan. Sululli tokkos isaanii fi magaalattii gidduutti argama ture. ¹² Iyyaasuun nama gara kuma shan fudhatee gama lixa magaalattiitiin Beet’eelii fi Aayi gidduutti riphsiise. ¹³ Isaanis namoota, jechuunis loltoota gama kaaba magaalattiitiin turan hundaa fi warra dugda duubaan gama lixaatiin riphanii turan iddoo iddoo isaanii qabsiisan. Iyyaasuun garuu gara sululaatti gad bu’ee halkan sana achi bule.

¹⁴ Mootiin Aayi yommuu waan kana argetti, innii fi namoonni magaalaa sanaa hundinuu

iddoo Arabbaan olii tokkotti Israa'elootaan wal waraanuuf ganama bariin ariifatani ba'an. Inni garuu akka waraanni riphee dugda magaalaa sanaa duubaan isa eeggatu hin beekne. ¹⁵ Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi waan ari'aman of fakkeessanii dugda duubatti deebi'anii fuula isaanii dura gara gammoojjiitti baqatan. ¹⁶ Namoonni Aayi hundinuus akka Israa'eloota ari'aniif walitti waamaman; isaanis Iyyaasuu faana bu'anii akkasiin magaalattii irraa fageeffaman. ¹⁷ Namni Israa'eloota faana bu'ee ari'uuf hin ba'in tokko iyyuu Aayi yookaan Beet'eel keessatti hin hafne. Magaalattiis eegumsa malee hambisanii Israa'eloota ari'uuf ba'an.

¹⁸ WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan, "Sababii ani magaalattii harka keetti dabarsee kennuuf, eeboo harkaa qabdu gara Aayitti deebifadhu" jedhe. Kanaafuu Iyyaasuun eeboo isaa gara Aayitti deebifate. ¹⁹ Akkuma inni waan kana godheen warri riphani eeggachaa turan sun dafanii iddoo isaaniitii ka'anii fuul duratti fiigan. Isaanis magaalattii seenanii qabatan; dafaniis ibidda itti qabsiisan.

²⁰ Namoonni Aayi yommuu garagalani of duuba ilaalanitti aara magaalattii kan samiitti ol ka'u argan; garuu sababii Israa'eloonni duraan gara gammoojjiitti baqatan sun amma warra isaan ari'aa jiranitti garagalaniif, jarri eessumattuu baqachuuf carraa tokko illee hin arganne. ²¹ Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundinuu yommuu akka warri riphee eeggachaa ture sun magaalattii qabatee fi akka aarri maga-

alattii irraa ka’u arganitti of irra garagalanii namoota Aayi dha’an. ²² Namoonni riphanii turanis magaalaadhaa ba’anii isaanitti dhufan; kanaafuu Israa’eloonni gamanaa gamasiin isaan marsanii jarri Israa’eloota gidduutti qabaman. Israa’eloonnis akka namni tokko iyyuu hin hafneef yookaan baqatee hin miliqneef isaan fixan. ²³ Mootii Aayi garuu lubbuudhumaan qabanii Iyyaasuutti fidan.

²⁴ Israa’eloonni yommuu dhiirota Aayi hunda dirree fi gammoojjii jarri itti Israa’eloota ari’an sanatti qalanii isaan fixanitti, Israa’eloonni hundinuu gara Aayitti dacha’anii warra achitti hafes goraadeedhaan barbadeessan. ²⁵ Namoonni Aayi kanneen gaafasi dhuman dhiiraa dubartiin kuma kudha lama turan. ²⁶ Iyyaasuun hamma namoota Aayi keessa jiraatan hunda fixutti harka isaa kan diriirfatee ittiin eeboo qabate sana hin dachaafanne tureetii. ²⁷ Israa’el garuu akkuma WAAQAYYO Iyyaasuu ajajetti horii fi boojuu magaalattii qofa fudhate.

²⁸ Akkasitti Iyyaasuun Aayin gubee tuulaa daaraa godhe hambise; hamma har’aattis isheen akkuma barbadooftetti jirti. ²⁹ Innis mootii Aayi muka irratti fannisee hamma biiftuun lixxutti achumatti isa dhiise. Iyyaasuun yommuu aduun dhiitetti akka isaan reeffa isaa muka irraa gad buusanii karra magaalattii duratti darbatan isaan ajaje. Isaanis tuulaa dhagaa guddaa hamma har’aattis jiru reeffa sana irratti tuulan.

Tulluu Gebaal Irratti Kakuun Haaromfame

³⁰ Ergasii Iyyaasuun Tulluu Ebaal irratti WAAQAYYO Waaqa Israa'eliif iddoo aarsaa ijaare.

³¹ Iddoo aarsaa kanas akkuma Museen garbichi WAAQAYYOO Israa'eloota ajaje sanatti hojjete. Innis akkuma Kitaaba Seera Musee keessatti barreeffametti dhagaa hin soofamin kan sibiilli hin tuqiniin hojjete; isa irrattis aarsaa gubamu dhi'eessanii aarsaa nagaas WAAQAYYOOOF qalan.

³² Iyyaasuunis achumatti fuula Israa'elootaa duratti, seera Museen barreessee ture sana dhagaa irratti garagalche. ³³ Israa'eloonni hundinuu, alagaa fi dhalataan biyyaa, maanguddoota isaanii wajjin, ajajjoota loltootaatii fi abbootii seeraa wajjin, Lewwota luboota ta'an kanneen taabota kakuu WAAQAYYOO baatan sanatti fuula deebifatanii bitaa mirgaan dhadhaabatan. Akkuma Museen garbichi WAAQAYYOO akka isaan saba Israa'el eebbisiif jalqabatti isaan ajaje sanatti walakkaan isaanii Tulluu Gerziim dura dhadhaabatanii walakkaan isaanii immoo Tulluu Ebaal dura dhadhaabatan.

³⁴ Ergasiis Iyyaasuun akkuma Kitaaba Seeraa keessatti barreeffametti dubbii seeraa hunda kan eebbaatii fi kan abaarsaa ni dubbise.

³⁵ Dubbii Museen isa ajaje hunda keessaa wanni Iyyaasuun waldaa Israa'el hundaaf akkasumas dubartootaaf, daa'immanii fi alagoota gidduu isaanii jiraataniif utuu hin dubbisin bira darbe tokko iyyuu hin turre.

9

Gowwoomsaa Warra Gibe'oon

¹ Mootonni Heetotaa, Amoorotaa,
Kana'aanotaa, Feerzotaa, Hiiwotaatii fi

Yebuusotaa kanneen gama lixa Yordaanos biyya gaaraa, lafa gammoojjiitii fi qarqara Galaana Guddichaa kan hamma Libaanoonitti jiru keessa jiraatan yommuu waan kana dhaga'anitti, ² Iyyaasuu fi Israa'elitti waraana banuuf walitti qabaman.

³ Namoonni Gibe'oon garuu yommuu waan Iyyaasuun Yerikoo fi Aayi godhe dhaga'anitti, ⁴ isaanis gama isaaniitiin daba hojjechuuf mari'atan; isaanis nama karaa deemu fakkaatanii keeshaa moofa'ee fi qalqalloo daadhii wayinii kan dulloomee tarsa'ee erbame harree isaaniitti fe'atanii qajeelan. ⁵ Kophee moofa'ee erbame miillatti kaa'atanii wayyaa moofa'e uffatan. Buddeenni isaan fudhatanii deeman hundis goggogaa fi kan arraa'ee ture. ⁶ Isaanis qubata Gilgaalitti Iyyaasuu bira dhaqanii isaa fi namoota Israa'eliin, "Nu biyya fagoodhaa dhufne; kanaafuu kottaa walii galtee godhannaa" jedhan.

⁷ Namoonni Israa'el immoo Hiiwotaan, "Tarii isin asuma nutti dhi'oo jiraattu ta'a; yoos nu akkamiin isin wajjin walii galtee godhachuu dandeenya ree?" jedhan.

⁸ Isaan garuu Iyyaasuudhaan, "Nu garboota kee ti" jedhan.

Iyyaasuunis, "Isin eenyuu dha? Eessaa dhuf-tani?" jedhee isaan gaafate.

⁹ Isaanis akkana jedhanii deebisaniif; "Nu garboonni kee sababii maqaa WAAQAYYO Waaqa keetii dhageenyeef biyya akka malee fagootii dhufne. Nu oduu waa'ee isaatii fi waan

inni biyya Gibxii keessatti hojjete hundumaa dhageenyeerraatii; ¹⁰ waan inni mootota Amoorotaa lamaan warra gama ba'a Yordaanos jiraatan jechuunis Sihoon mootii Heshboonii fi Oogi mootii Baashaan kan Ashtaaroti bulchaa ture sana godhe hundumaa dhageenyeerra. ¹¹ Maanguddoonni keenyaa fi jiraatonni biyya keenyaa hundinuu, 'Karaa keessaniif waan nyaattan harkatti qabadhaatii isaan arguu dhaqaa, "Nu garboota keessanii dha; kanaafuu kottaa walii galtee godhannaa" jedhaanii' nuun jedhan. ¹² Buddeenni keenya kun gaafa nu hidhannee gara keessan dhufuuf manaa baane ho'aa ture. Amma garuu akka inni goggogee arraa'e argaa. ¹³ Qalqalloon nu daadhii wayinii itti guutanne kunis haaraa ture; amma garuu akka inni tatarsa'e ilaalaa. Uffanni keenyaa fi kopheen keenyas deemsa karaa dheeraa kanaan nu jalaa dhumeera."

¹⁴ Namoonni Israa'el galaa isaanii irraa waa fudhatan malee WAAQAYYON gorsa hin gaafanne. ¹⁵ Iyyaasuunis akka isaan jiraataniif isaan wajjin walii galtee nagaa godhe; hooggantoonni waldaas waan kana kakuudhaan mirkaneessan.

¹⁶ Warri Israa'el immoo erga Gibe'oonota wajjin walii galtee godhatan guyyaa sadii booddee akka jarri warra naannoo isaanii kanneen isaanitti dhi'oo jiraatan ta'an dhaga'an. ¹⁷ Kanaafuu Israa'eloonni ka'anii guyyaa sadaffaatti gara magaalaa isaanii jechuunis gara Gibe'oon, Kefiiraa, gara Bi'eerootii fi Kiriyaati Ye'aariim dhufan. ¹⁸ Israa'eloonni garuu sababii

hooggantoonni waldaa maqaa WAAQAYYO Waaqa Israa'eliitiin isaaniif kakatanii turaniitiif isaan hin tuqne.

Waldaan sun guutuunis hooggantootatti gu-ungume; ¹⁹ hooggantoonni hundi garuu akkana jedhanii deebisan; “Nu WAAQAYYO Waaqa Israa'eliin isaanii kakanneerra; kanaafuu nu amma isaan tuquu hin dandeenyu. ²⁰ Wannu nu isaan goonu kana: Akka kakuu isaanii kakanne sana cabsinee dheekkamsi nurra hin buuneef akka isaan jiraataniif ittuma dhiifna.”

²¹ Hooggantoonni sunis ittuma fufanii, “Jarri haa jiraatan; garuu guutummaa sabaatiif warra muka muranii fi warra bishaan waraaban haa ta’an” jedhan. Akkasiinis kakuun hooggantoonni isaaniif galan sun ni eegame.

²² Iyyaasuunis Gibe’oonota ofitti waamee akkana jedheen; “Isin maaliif utuma nutti dhi’oo jiraattanuu, ‘Nu biyya isin irraa fagoo ta’e keessa jiraanna’ jettanii nu gowwoomsitan? ²³ Isin amma abaarsa jala jirtu; tokkoon keessan iyyuu mana Waaqa kootiif muka muruu fi bishaan waraabuu jalaa hin baatan.”

²⁴ Isaanis akkana jedhanii Iyyaasuuf deebii kennan; “Akka WAAQAYYO Waaqni kee akka Museen biyyaattii guutuu isinii kennuu fi akka inni warra achi jiraatan hunda fuula keessan duraa balleesuuf garbicha isaa Musee ajaje nu garboota keetti dhugumaan himameera. Kanaafuu nu sababii keessaniif jennee lubbuu keenyaaf so-daanne; wannu nu waan kana gooneefis kanuma.

²⁵ Nu kunoo amma harka kee keessa jirra. Atis

waan gaarii fi qajeelaa seete hundumaa nurratti raawwadhu.”

²⁶ Kanaafuu Iyyaasuun Israa’eloota duraa isaan baase; Israa’eloonnis isaan hin ajjeefne.

²⁷ Innis guyyuma sana Gibe’oonota sana saba hundaaf, akkasumas iddoo WAAQAYYO filatutti iddoo aarsaa WAAQAYYOOTIIF warra muka muranii fi warra bishaan waraaban isaan godhe. Isaanis hamma har’aatti kanuma hojjetu.

10

Aduun Idduma Jirtu Dhaabatte

¹ Adoonii-Zedeq Mootiin Yerusaalem akka Iyyaasuun Aayin qabatee guutumaan guutuutti barbadeesse, akka inni akkuma Yerikoo fi mootii ishee godhe sana Aayii fi Mootii ishee godhe, akkasumas akka namoonni Gibe’oon Israa’eloota wajjin walii galtee nagaa godhatanii isaan bira jiraatan dhaga’e. ² Sababii magaalaa Gibe’oon akkuma magaalaa moototaa tokkootti magaalaa hangafa taateef innii fi namoonni isaa akka malee rifatan; magaalaa Gibe’oon magaalaa Aayi caalaa guddoo turte; namoonni ishees loltoota jajjaboo turan. ³ Kanaafuu Adoonii-Zedeq mootichi Yerusaalem sun Hoohaam mooticha Kebroonitti, Phiraam mooticha Yarmuutitti, Yaafiyaa mooticha Laakkiishii fi Debiir mooticha Egloonitti ergee, ⁴ “Sababii isheen Iyyaasuu fi Israa’el wajjin walii galtee nagaa godhatteef ol kottaatii Gibe’oonin waraanuu na gargaaraa” jedheen.

⁵ Kanaafuu mootonni Amoorotaa shananuu jechuunis mootiin Yerusaalem, mootiin Kebroon,

mootiin Yarmuut, mootiin Laakkiishii fi mootiin Egloon humna waraanaa walitti dabalatan. Isaanis loltoota isaanii hunda fudhatanii ol ba’anii Gibe’oonin marsanii waraanan.

⁶ Namoonni Gibe’oonis qubata Gilgaal gara Iyyaasuutti ergaa erganii akkana jedhaniin; “Ati garboota kee hin dhiisin. Daffi nu qaqqabiitii nu oolchi; sababii mootonni Amoorotaa kanneen biyya gaaraa keessa jiraatan hundi nu waraanuuf loltoota walitti dabalataniif nu gargaari.”

⁷ Kanaafuu Iyyaasuun loltoota isaa hunda wajjin, namoota waraanaa jajjabeeyyii hundas dabalatee Gilgaalii ol ba’e. ⁸ WAAQAYYOS Iyyaasuudhaan, “Isaan hin sodaatin; ani harka keetti dabarsee isaan kenneera. Tokkoon isaanii iyyuu fuula kee dura dhaabachuu hin danda’an” jedhe.

⁹ Kanaafuu Iyyaasuun Gilgaalii ba’ee halkan guutuu deemaa bulee tasuma isaanitti dhufe.

¹⁰ WAAQAYYOS fuula Israa’elootaa duratti isaan burjaajesse; Israa’eloonnis Gibe’oonitti mo’annaa guddaadhaan isaan mo’atan. Karaa Beet Horoonitti geessu irra isaan ari’aa hamma Azeeqaa fi Maqeedaatti isaan gogorra’an.

¹¹ Utuma isaan Israa’elootaa duraa karaa Beet Horooniin gara Azeeqaatti gad baqachaa jiranuu WAAQAYYO samiidhaa cabbii gurguddaa itti roobse; warra goraadee Israa’elootatiin dhuman caalaa kanneen cabbii kanaan dhumanitu baay’ata.

¹² Gaafa WAAQAYYO Amoorota dabarsee Israa’elootatti kenne sana Iyyaasuun fuula Israa’elootaa duratti WAAQAYYON akkana jedhe:

“Yaa aduu, Gibe’oon gubbaa dhaabadhu;
yaa ji’a, atis Sulula Ayaaloon gubbaa
dhaabadhu.”

¹³ Kanaafuu hamma sabni diinota isaa haaloo
baafatutti
aduun idduma jirtu dhaabatte;
ji’is ni dhaabate;

wanni kun Kitaaba Yaashaar keessatti barreef-
fameera mitii?

Aduun walakkaa samii keessa dhaabattee
guyyaa tokko guutuu utuu hin dhi’in turte.

¹⁴ Guyyaan WAAQAYYO nama dhaga’e kan akkasii
gaafasiin dura yookaan ergasii takkumaa ta’ee
hin beeku. WAAQAYYO dhugumaan Israa’eliif
lolaa ture!

¹⁵ Ergasii Iyyaasuun Israa’eloota hunda wajjin
qubata Gilgaal jiru sanatti deebi’e.

Mootonni Amoorotaa Shanan Ajjeefaman

¹⁶ Mootonni shanan sun baqatanii holqa
Maqeedaa keessatti dhokatanii turan. ¹⁷ Akka
mootonni shanan holqa Maqeedaa keessatti
dhokatan Iyyaasuutti himame; ¹⁸ innis akkana
jedhe; “Dhagaa guddaa isaa afaan holqa sanaatti
gangalchaatii akka isaan eeganiif namoota
achitti ramadaa. ¹⁹ Isin diinota keessan ari’aatii
karaa dugda duubaatiin rukutaa malee hin dhaa-
batinaa! Sababii WAAQAYYO Waaqni keessan
dabarsee harka keessanitti isaan kenneef akka
isaan magaalaawwan isaanii seenan hin godhi-
naa.”

²⁰ Kanaafuu Iyyaasuu fi Israa’eloonni hamma
namni muraasni hafutti guutumaan guutuutti
isaan barbadeessan. Warri hafan immoo ma-
gaalaawwan isaanii kanneen jajjabeeffamanii

ijaaramanitti galan. ²¹ Loltoonni hundi nagu-maan gara qubata Maqeedaa gara Iyyaasuutti deebi'an; namni tokko iyyuu afaan isaa Israa'elootatti hin bananne.

²² Iyyaasuunis, "Mee afaan holqa sanaa ba-naatii mootota shanan sana gad naa baasaa" jedhe. ²³ Isaanis mootota shanan sana jechuunis mootii Yerusaalem, mootii Kebroon, mootii Yarmuut, mootii Laakkiishii fi mootii Egloon holqa keessaa baasanii fidan. ²⁴ Yommuu isaan mootota kana shanan Iyyaasuutti fidan, inni namoota Israa'el hunda walitti waamee ajajjoota loltootaa kanneen isa wajjin dhufaniin, "Kottaatii miilla keessaniin morma mootota kanneenii irra ejjadhaa" jedhe. Isaanis gara fu-ula duraatti ba'anii miilla isaaniitiin morma mootota sanaa irra ejjetan.

²⁵ Iyyaasuun, "Hin sodaatinaa; abdiis hin kutatinaa. Jabaadhaa; cimaas. Wannii WAAQAYYO diinota isin loluuf deemtan hunda irratti godhuuf jirus kanuma" jedheen. ²⁶ Iyyaasuun ergasii mootota sana dha'ee ajjeesee mukkeen shan irratti isaan fannise; isaanis hamma lafti galgalooftutti akkuma muka irratti fan-nifamanitti turan.

²⁷ Yeroo aduun dhiitetti Iyyaasuun ajaja kenne; jarris mukkeen irraa gad isaan buusanii holqa isaan keessa dhokataniin turan sanatti isaan dad-darbatan. Afaan holqa sanaa irras dhagaa gurguddaa hamma guyyaa har'aatti illee achuma jiru naqan.

²⁸ Iyyaasuunis guyyuma sana Maqeedaa qabate. Innis magaalaa sanaa fi mootii ishee

goraadeedhaan dha'ee nama achi keessa jiru hunda fixe. Nama tokko iyyuu hin hambifne. Mootii Maqeedaas akkuma mootii Yerikoo godhe sana godhe.

Magaalaawwan Kibbaa Qabaman

²⁹ Iyyaasuu fi Israa'eloonni isa wajjin turan hundi Maqeedaadhaa ba'anii dhaqanii Libnaa lolan. ³⁰ WAAQAYYOS magaalaa sanaa fi mootii ishee dabarsee harka Israa'elootaatti kenne. Iyyaasuun magaalattii fi nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixe. Inni nama tokko illee achitti hin hambifne. Mootii ishee illee akkuma mootii Yerikoo godhe sana godhe.

³¹ Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi isa wajjin Libnaadhaa ka'anii Laakkiish dhaqan; isaanis magaalaa sana marsanii waraanan.

³² WAAQAYYOS Laakkiish dabarsee harka Israa'elootaatti kenne; Iyyaasuunis guyyaa lammaffaatti ishee qabate. Akkuma Libnaa godhe sana magaalaa sanaa fi warra ishee keessa jiraatan hunda goraadeedhaan fixe. ³³ Yeroo sanatti Hooraam mootichi Geezir, Laakkiish gargaaruudhaaf dhufee ture; Iyyaasuun garuu isaa fi loltoota isaa ni mo'ate; namni tokko iyyuu hin hafne.

³⁴ Ergasiis Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi Laakkiishii ka'anii gara Egloon dhaqan; marsaniis ishee waraanan. ³⁵ Guyyuma sana ishee qabatanii akkuma Laakkiish godhan sana ishee fi nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixan.

³⁶ Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundis isa wajjin Egloonii ka'anii gara Kebroonitti ol ba'anii

ishee waraanan. ³⁷ Isaanis magaalattii qabatanii mootii ishee, gandoota isheetii fi nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixan. Nama tokko iyyuu hin hambifne. Akkuma Egloon godhan sana ishee fi nama ishee keessa jiru hunda guutumaan guutuutti barbadeessan.

³⁸ Ergasiis Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi isa wajjin of irra deebi'anii Debiirin dha'an.

³⁹ Isaanis magaalattii, mootii isheetii fi gandoota ishee qabatanii goraadeedhaan fixan. Namoota ishee keessa jiraatan hundas guutumaan guutuutti fixan. Nama tokko iyyuu hin hambifne. Akkuma Libnaa, mootii isheetii fi Kebroon godhan sana Debiirii fi mootii ishee godhan.

⁴⁰ Iyyaasuunis akkasiin guutummaa biyya sanaa, biyya gaaraa, Negeebi, biyya gammoojjii, tabbawwan tulluutii fi mootota isaanii hundas mo'ate. Inni akkuma WAAQAYYO Waaqni Israa'el ajajetti waan hafuura baafatu hunda guutumaan guutuutti balleesse malee nama tokko illee hin hambifne.

⁴¹ Iyyaasuun Qaadesh Barnee irraa jalqabee hamma Gaazaatti, guutummaa biyya Gooshen hamma Gibe'oonitti qabate. ⁴² Sababii WAAQAYYO Waaqni Israa'el Israa'eliif loleef Iyyaasuun mootota kanneenii fi lafa isaanii loluma tokkoon mo'ate.

⁴³ Ergasii Iyyaasuun Israa'eloota hunda wajjin gara qubata Gilgaalitti deebi'e.

11

Mootonni Kaabaa Mo'ataman

¹ Yaabiin mootichi Haazoor waan kana dhageenyaan Yoobaab mooticha Maadoonitti,

mootota Shimroonii fi Akshaafitti ergaa ergate; ² akkasumas mootota kaabaa kanneen tulluuwwan irra jiraatanitti, kanneen gama kibba Kinereetiin Arabbaa keessa jiraatanitti, kanneen gama dhi'a biiftuutiin lafa gammoojjitii fi Door keessa jiraatanitti ergaa ergate; ³ Kana'aanota gama ba'a biiftuutii fi lixa biiftuutiin jiraatanitti, Amoorotatti, Heetotatti, Feerzotaatti Yebuusota biyya gaaraa keessa jiraatanittii fi mootota Hiiwotaa kanneen Gaara Hermoon jala biyya Miisphaa keessa jiraatanitti ergaa ergate. ⁴ Isaanis tuuta loltoota isaanii hunda, fardeenii fi gaariwwan lolaa baay'ee jechuunis humna waraanaa guddaa kan akka cirracha qarqara galaanaa baay'atu qabatanii dhufan. ⁵ Mootonni kunneen hundi loltoota isaanii walitti makatanii Israa'eloota waraanuuf Bishaanota Meeron cina qabatan.

⁶ WAAQAYYO Iyyaasuudhaan akkana jedhe; "Sababii ani bor yeroo kanatti reeffa isaanii hunda dabarsee Israa'elootatti kennuuf hin so-daa'in. Ati hidda kottee fardeen isaanii kukkutee gaariwwan isaaniis gubuu qabda."

⁷ Kanaafuu Iyyaasuu fi loltoonni isaa hundi tasuma bishaan Meeron biratti isaanitti dhufanii isaan dha'an; ⁸ WAAQAYYOS dabarsee harka Israa'elootaatti isaan kenne. Isaanis jara mo'atanii hamma Siidoonaa Guddootti, hamma Misrefooti Maayimiitti, hamma Sulula Miisphaa kan gama ba'a biiftuutti isaan ari'an; hamma namni hundi dhumuttis isaan dha'an. ⁹ Iyyaasuunis akkuma WAAQAYYO ajaje sana isaan godhe; innis hidda kottee fardeen isaanii kukkutee gaariwwan isaanii kan lolaa gube.

¹⁰ Yeroo sanatti Iyyaasuun of irra deebi'ee Asoor qabatee mootii ishee goraadeedhaan ajjeese. Haazooris magaalaa guddittii mootum-moota kanneen hundumaa turte. ¹¹ Isaanis nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixan. Waan hafuura baafatu tokko illee utuu hin hambisin guutumaan guutuutti balleessan; Iyyaasuun Haazoorinis ni gube.

¹² Iyyaasuun magaalawwan moototaa hunda fi mootota isaanii illee qabatee goraadeedhaan fixe. Innis akkuma garbichi WAAQAYYOO Museen ajajetti guutumaan guutuutti isaan balleesse. ¹³ Ta'us Israa'eloonni magaalaa Haazoor ishee Iyyaasuun gube sana malee magaalawwan tabba irratti ijaaraman tokko illee hin gubne. ¹⁴ Israa'eloonni boojuu fi horii magaalaa sanaa hunda ofii isaaniitiif fudhatan; namoota hunda garuu guutumaan guutuutti goraadeedhaan fixan; nama hafuura baafatu tokko illee hin hambifne. ¹⁵ Akkuma WAAQAYYO garbicha isaa Musee ajaje sana Museenis akkasuma Iyyaasuu ajaje; Iyyaasuunis akkasuma godhe; inni waan WAAQAYYO Musee ajaje keessaa waan tokko illee utuu hin hojjetin hin hambifne.

¹⁶ Iyyaasuun akkasiin guutummaa biyya sanaa qabate; kunis biyya gaaraa, Negeeb hunda, guutummaa Gooshen, gammoojjii gama lixa aduu, Arabbaa fi gaarran Israa'el gammoojjii isaanii wajjin, ¹⁷ Tulluu Halaag kan gaara See'iiritti ol ka'uu jalqabani hamma Ba'aal Gaad kan Tulluu Hermoon jala hamma sulula Libaanoonitti jiru booji'e. Innis mootota isaanii hunda gogorra'ee ajjeese. ¹⁸ Iyyaasuunis bara

dheeraa mootota kanneen hundatti waraana banaa ture. ¹⁹ Hiiwota Gibe'oon keessa jiraatan malee magaalaan tokko iyyuu Israa'eloota wajjin walii galtee nagaa hin godhanne; Israa'eloonni magaalaawwan hunda waraananii qabatan. ²⁰ Akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti gara laafina tokko malee isaan barbadeessuudhaan guutumaan guutuutti isaan balleessuudhaaf jedhee akka isaan Israa'elootatti waraana bananiif kan garaa isaanii jabeesse WAAQAYYO mataa isaa ti.

²¹ Iyyaasuun yeroo sanatti dhaqee biyya gaaraa keessaa jechuunis Kebroon, Debiirii fi Aanaab, akkasumas biyya gaaraa Yihuu-daatii fi biyya gaaraa Israa'el hunda keessaa Anaqota barbadeesse. Iyyaasuun isaanii fi magaalaawwan isaaniis guutumaan guutuutti barbadeesse. ²² Gaazaa, Gaatii fi Ashdoodi malee kutaan biyya Israa'el kan Anaqonni keessatti hafan tokko iyyuu hin turre.

²³ Kanaafuu Iyyaasuun akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti biyya guutuu qabatee akkuma mana gosa gosa isaaniitti dhaala godhee Israa'elootaaf kenne. Biyyattiinis akkasiin waraana irraa boqonnaa argatte.

12

Maqaa Mootota Mo'atamanii

¹ Warri Kunneen mootota Israa'eloonni mo'atani biyyoota isaanii jechuunis gama ba'a Arabbaa hunda dabalatee, ba'a Yordaanos, Sulula Arnooniitii

hamma Tulluu Hermoonitti irraa fudhatanii dha:

- ² Sihoon mootiin Amoorotaa,
Heshboon keessa taa'ee Aro'eer ishee qarqara sulula Arnoonitti argamtu sanaa jalqabee hamma Laga Yaaboq kana daarii Amoonotaatti bulchaa ture; kunis walakkaa Gili'aad dabalata.
- ³ Akkasumas ba'a Arabbaa Galaana Kinereetiitii jalqabee hamma Galaana Arabbaa yookaan Galaana Soogiddaatti, hamma Beet Yashiimootitti, achii immoo karaa Kibbaatiin hamma tabba Phisgaatti bulchaa ture.
- ⁴ Oogi mootichi Baashaan kan sanyii Refaayim keessaa isa dhumaa ta'e sun Ashtaarotii fi Edreyii bulchaa ture.
- ⁵ Innis Tulluu Hermoon, Salkaa, guutummaa Baashaan hamma Geshuurotaattii fi Ma'akaataatti, walakkaa Gili'aad immoo hamma daangaa Sihoon mooticha Heshboonitti bulchaa ture.
- ⁶ Museen garbichi WAAQAYYOOTII fi Israa'eloonni isaan mo'atan. Museen garbichi WAAQAYYOO biyya isaanii Ruubeenotaaf, gosa Gaadiitii fi walakkaa gosa Minaaseetiif dhaala godhee kenne.

⁷ Mootonni biyya Iyyaasuu fi Israa'eloonni Yordaanosiin gama lixa biiftuutti mo'atanii kanneenii dha: biyyi isaaniis Ba'aal Gaad Sulula Libaanon keessa jirtu sanaa jalqabee hamma

Tulluu Halaag kan gara See'iir lafa Iyyaasuun akkuma gosa gosa isaaniitti dhaala godhee Israa'elootaaf kenne sanaatti ol ka'uu dha.
⁸ Biyyoonni kunneenis biyya gaaraa, biyya karaa lixaa, Arabbaa, tabba tulluu, lafa alootii fi Negeebi jechuunis biyyoota Heetotaa, Amoorotaa, Kana'aanotaa, Feerzotaa, Hiiwotaatii fi Yebuusotaa ti.

Mootonnis kanneenii dha:

- ⁹ Mootii Yerikoo, tokko
- mootii Aayi kan Beet'eel biraa, tokko
- ¹⁰ mootii Yerusaalem, tokko
- mootii Kebroon, tokko
- ¹¹ mootii Yarmuut, tokko
- mootii Laakkiish, tokko
- ¹² mootii Egloon, tokko
- mootii Geezir, tokko
- ¹³ mooticha Debiir, tokko
- mootii Gaadeer, tokko
- ¹⁴ mootii Hormaa, tokko
- mootii Aaraad, tokko
- ¹⁵ mootii Libnaa, tokko
- mootii Adulaam, tokko
- ¹⁶ mootii Mageedaa, tokko
- mootii Beet'eel, tokko
- ¹⁷ mootii Tafuu'aa, tokko
- mootii Heefer, tokko
- ¹⁸ mootii Afeeq, tokko
- mooticha Lashaaroon, tokko
- ¹⁹ mootii Maadoon, tokko
- mootii Haazoor, tokko
- ²⁰ mootii Shimroon Meroon, tokko
- mootii Akshaaf, tokko

- 21 mootii Ta'anaak, tokko
 mootii Megidoo, tokko
 22 mootii Qaadesh, tokko
 mootii Yogeni'aam kan Qarmeloos jiraatu,
 tokko
 23 mootii Door kan tabba Door irra jiraatu,
 tokko
 mootii Gooyim kan Gilgaal keessaa jiraatu,
 tokko
 24 mootii Tiirzaa, tokko.

Isaanis walumatti mootota sodomii
 tokko turan.

13

Biyya Qabatamuuf Jiru

1 WAAQAYYOS yeroo Iyyaasuun bara dheeraa
 jiraatee dulloometti akkana jedheen; “Ati amma
 akka malee dulloomteerta; garuu amma iyyuu
 lafti dhaalamuu qabu baay'eetu jira.

2 “Lafti hafe sunis kanaa dha:

“guutummaa biyya Filisxeemotaatii fi Geshu-
 urotaa, ³ karaa ba'a Gibxiitiin laga Shihoorii
 hamma kaaba daarii Ashqaloonitti jiru
 hundi akka biyya Kana'aanotaatti hedama.
 Kunis biyya Awootaa kan kutaa biyyoota
 bulchitoota Filisxeemotaa shanan jechuunis
 Gaazaa, Ashdood, Eqroon, Gitii fi Eqroon;
⁴ karaa kibbaatiin immoo guutummaa
 biyya Kana'aanotaa, Me'aaraa Siidoonaatii
 hamma Afeeqiitti biyya Amoorotaa
⁵ kan biyya Gebaalotaa ti;

akkasumas karaa ba'aatiin guutummaa Libaanoon, Ba'aal Gaad kan Tulluu Hermoon jalaa hamma Leeboo Hamaatitti.

⁶ “Ani mataan koo jiraattota biyya gaaraa kanneen Libaanoonii hamma Misrefooti Maayimiitti jiraatan jechuunis Siidoonota hunda fultura Israa'elootaa duraa ari'ee nan baasa. Ati akkuma ani si ajajetti biyya kana akka dhaalaatti Israa'elootaaf hiri; ⁷ kanas gosoota sagallanii fi walakkaa gosa Minaaseetiif dhaala godhii hiri.”

Biyyi Ba'a Yordaanos Hiramuu Isaa

- ⁸ Walakkaan gosa Minaasee kaan, gosti Ruubeenii fi gosti Gaad biyya Yordaanosiin gama ba'aa kan Museen garbichi WAAQAYYOO isaaniif kennee ture sana akkuma inni isaaniif qoodetti fudhatan.
- ⁹ Biyyi sunis Aro'eer kan qarqara Sulula Arnooniitti, argamtuu fi magaalaa walakkaa sulula sanaa keessaatii jalqabee dirree Meedebaan dabalatee hamma Diibooniitti diriira; ¹⁰ akkasumas magaalaawwan Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture sanaa hunda dabalatee hamma daarii Amoonotaatti diriira ture.
- ¹¹ Kana malees Gili'aad, biyya Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaa, guutummaa Tulluu Hermoonii fi guutummaa Baashaan hamma Salkaatti ¹² jechuunis guutummaa mootummaa Oogi kan Baashaan keessaa isa Ash-taarotii fi Edreyii bulchaa ture kan sanyii Refaayimootaa keessaa isa dhumaa ta'e

sanaatti diriira. Museenis isaan mo'atee biyya isaanii fudhate. ¹³ Garuu sababii Israa'eloonni ari'anii isaan hin baasiniif Geshuuronni fi Ma'akaatonni hamma ammaatti Israa'eloota gidduu jiraatu.

¹⁴ Gosa Lewwiitiif garuu inni dhaala tokko illee hin kennine; akkuma inni waadaa isaaniif gale sanatti aarsaan ibiddaan WAAQAYYO Waaqa Israa'eliif dhi'eeffamu dhaala isaaniitii.

¹⁵ Wanni Museen gosa Ruubeeniif, balbala balbalaan kenne kanaa dha:

¹⁶ Biyya Aro'eer kan qarqara Sulula Arnoon, magaalattii walakkaa sululaatii jalqabee dirree Meedebaa bira jiru hunda ¹⁷ hamma Heshboonii fi magaalaawwan ishee kanneen dirree irra jiran hunda jechuunis Diiboon, Baamooti Ba'aal, Beet Ba'aal Me'oon, ¹⁸ Yaahizaa, Qidemoot, Meefi'aat, ¹⁹ Kiriyaataayim, Sibimaa, Zeret Shahari ishee gaara sululaa irratti argamtu, ²⁰ Beet Phe'oor, tabba Phisgaatii fi Beet Yashiimoot ²¹ jechuunis magaalaawwan dirree irraa hundumaa fi guutummaa mootummaa Sihoon mooticha Amoorotaa kan Heshboon keessa jiraatee bulchaa ture hundaa ti. Museenis Sihoonii fi bulchitoota Midiyaanotaa kanneen Eewii, Reqem, Zuuri, Huurii fi Rebaa mo'ate; isaanis Sihooniin walii galanii biyya sana keessa jiraachaa turan. ²² Israa'eloonni warra lola keessatti ajjeefaman irratti dabalani Bala'aam ilma

Be'oor falfalticha sanas goraadeedhaan ajjeesan.

²³ Daangaan Ruubeenotaa qarqara laga Yordaanos ture. Magaalaawwan kanneenii fi gandoonni isaanii akkuma balbala balbala isaaniitti dhaala gosa Ruubeen.

²⁴ Wanni Museen gosa Gaadiitiif balbala balbalaan kenne kanaa dha:

²⁵ Daangaan isaaniis Ya'izeer, magaalaawwan Gili'aad hundumaa fi walakkaa biyya Amoonotaa kan hamma Aro'eeritti diriiree gara ba'a Rabbaatti argamuu dha; ²⁶ akkasuma Heshboonii jalqabee hamma Raamaatitti Miisphaa fi Betooniimitti, Mahanayiimii jalqabee hamma daangaa Debiiritti diriiruu dha; ²⁷ amma illee sulula keessa, Beet Haaraam, Beet Niimraa, Sukooti, Zaafoonii fi biyya Sihoon mootichi Heshboon bulchu kan gara ba'a Yordaanos kan hamma dhuma Galaana Kinereetitti diriiree jiru sanaa dha.

²⁸ Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii akkuma balbala balbala isaaniitti dhaala gosa Gaad.

²⁹ Wanni Museen walakkaa gosa Minaaseetiif jechuunis walakkaa maatii sanyii Minaaseetiif balbala balbalaan kenne kanaa dha:

³⁰ Daangaa biyya Mahanayiimiitii jalqabee biyya Baashaan guutuu dabalatee naannoo bulchiinsa Oogi mooticha Baashaan

jechuunis qubata Yaa'iir kan Baashaan keessaa magaalaa jaatama, ³¹ walakkaa biyya Gili'aad, Ashtaarotii fi Edreyii, magaalaa Oogi mootichi Baashaan jiraatuutti diriira.

Kunis qooda sanyii Maakiiriif ilma Minaasee jechuunis walakkaa ilmaan Maakiiriif balbala balbalaan kennamee dha.

³² Kun dhaala Museen yeroo Yordaanos gama jechuunis gama ba'a Yerikoo dirree Mo'aab keessa ture sanatti qoodde dha. ³³ Gosa Lewwiitiif garuu Museen waan tokko illee hin kennine; akkuma inni waadaa isaaniif gale sanatti WAAQAYYO Waaqni Israa'el dhaala isaanii ti.

14

Biyyi Dhi'a Yordaanos Hiramuu Isaa

¹ Lafti Israa'eloonni biyya Kana'aan keessatti akka dhaalaatti argatan kan Ele'aazaar lubichi, Iyyaasuun ilmi Nuunitii fi hangafooni balbala gosoota Israa'el isaaniif qoodan kanaa dha.

² Dhaalli isaanii kunis akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti ixaadhaan gosa sagalii fi walakkaa gosa tokkootiif kenname. ³ Museen karaa ba'a Yordaanosiin gosoota lamaanii fi walakkaaf dhaala godhee kennee ture; gosa Lewwiitiif garuu warra kaan gidduutti dhaala tokko illee hin kennine; ⁴ ilmaan Yoosef gosa lama ta'anii turaniitii; isaanis Minaasee fi Efreem. Lewwoni garuu magaalawwan keessa jiraatan,

bushaayee fi loon isaanii bobbaafatan malee gooda lafaa tokko illee hin arganne. ⁵ Kanaafuu Israa'eloonni akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti biyya sana hiratan.

Kebroon Kaalebiif Kennamte

⁶ Ergasiis namoonni Yihuudaa Gilgaalitti gara Iyyaasuu dhufan; Kaaleb ilmi Yefunee namichi gosa Qeneez sun akkana jedheen; “Ati waan WAAQAYYO Qaadash Barnee keessatti waa’ee keetii fi waa’ee koo Musee nama Waaqaa sanatti dubbate ni beekta. ⁷ Yeroo Museen garbichi WAAQAYYOO sun akka ani biyyattii basaasuuf Qaadash Barneetii na erge umuriin koo waggaa afurtama ture. Anis gabaasa waan mirkaneef-fadhe sanaa nan fideef; ⁸ obbolloonni koo warri na wajjin achi dhaqan garuu akka onneen sabaa sodaadhaan baqxu godhan. Ta’us ani garaa koo guutuudhaan WAAQAYYO Waaqa koo duukaa bu’e. ⁹ Kanaafuu Museen gaafas akkana jedhee naa kakate; ‘Sababii ati garaa kee guutuudhaan WAAQAYYO Waaqa koo duukaa buuteef, lafti miilli kee tuqe sun hamma bara baraatti dhaala keetii fi dhaala ilmaan keetii ta’a.’

¹⁰ “Egaa WAAQAYYO akkuma waadaa gale sanatti, gaafa Museedhaan akkas jedhe kan yeroo Israa’el gammoojjii keessa asii fi achi jooraa turee jalqabee waggaa afurtamii shan na jiraachiseera. Kanaafuu ani har’a kunoo waggaa saddeettamii shan guuteera! ¹¹ Ani har’as akkuma gaafa Museen na erge sanaa jabaa dha; ani akkuman dur ture sana amma iyyuu duula dhaquuf jabaa dha. ¹² Egaa amma

biyya gaaraa kan WAAQAYYO gaafa sana waadaa naa gale kana naa kenni. Ati mataan kee iyyuu akka Anaaqonni achi keessa jiraatan, akka magaalaawwan isaanii gurguddaa ta’anii fi dallaa jabaan marfaman gaafas dhageesseerta; yoo WAAQAYYO na gargaare garuu ani akkuma Waaqayyo jedhe sanatti ari’ee isaan baasa.”

¹³ Iyyaasuunis Kaaleb ilma Yefunee eebbisee Kebroonin dhaala godhee kenneef. ¹⁴ Kanaafuu sababii inni garaa isaa guutuudhaan WAAQAYYO Waaqa Israa’el duukaa bu’eef Kebroon hamma har’aatti iyyuu dhaala Kaaleb ilma Yefunee namicha gosa Qeneez sanaa taatee hafte. ¹⁵ Kebroon duraan maqaa namicha Arbaaq jedhamu kan Anaaqota hunda keessaa nama guddaa ture tokkootiin Kiriyaati Arbaaq jedhamtee waamamaa turte.

Ergasiis biyyattiin waraana irraa boqotte.

15

Qooda Gosa Yihuudaa

15:15-19 kwf – AbM 1:11-15

¹ Qoodni gosa Yihuudaatiif balbala balbalaan ramadame hamma daarii Edoomitti, qarqara kibbaatiin immoo hamma Gammoojjii Siinitti bal’ata.

² Daariin isaanii karaa kibbaa galoo galaanaa qarqara kibba Galaana soogiddaattii jalqabee ³ kibba Malkaa Aqrabiim qaxxaamuree gara Siin itti fufee hamma kibba Qaadash Barneetti deema. Ergasiis

Hezroon darbee Adaaritti ol ba'ee gara Qarqaatti gora. ⁴ Ergasii immoo achii ka'ee karaa Azimooniin darbee hamma lafa goggogaa Gibxiitti dhufee galaana ga'ee dhaabata. Daariin isaanii kan gara kibbaa kanaa dha.

⁵ Daariin gara ba'aas Galaana Soogiddaa ture; innis hamma dhuma laga Yordaanositti deema.

Daariin gara kaabaa immoo galoo galaanaa kan qarqara Yordaanosii jalqabee ⁶ gara Beet Hoglaatti ol ba'ee ergasii immoo karaa kaaba Beet Arabbaatiin gara Dhagaa Boohan ilma Ruubeenitti deema. ⁷ Daariin sunis ergasii Sulula Aakoor keessaa Debiiritti ol ba'ee gara Gilgaal gama kibba laga sanaatiin fuullee Malkaa Adumiim sanaa kaabatti gora. Daariin kun ittuma fufee gara bishaanota Een Shemesh darbee Een Roogeelitti gad ba'a. ⁸ Ergasiis karaa kibba tabba magaalaa Yebuusotaatiin jechuunis Yerusaalemitiin ba'ee Sulula Ben Hinoom irraan darba. Achii ba'ee qarqara kaaba Sulula Refaayimitti fiixee tulluu gama lixa Sulula Hinoom jirutti ol ba'e. ⁹ Daariin sun ammas fiixee gaaraa irraa ka'ee gara burqaa bishaanota Neftoo'aatti qajeelee magaalawwan Tulluu Efroniin ba'ee gara Ba'aalaatti jechuunis Kiriyaati Ye'aariimitti gad bu'e. ¹⁰ Ergasii Ba'aalaa irraa Tulluu See'iiriitti gara lixaatti garagalee tabba kaaba Tulluu Yi'aariim jechuunis Kesaaloon irra ba'ee itti fufuudhaan Beet Shemeshitti gad bu'ee Tiimnaahitti darba. ¹¹ Gara kaaba

tabba Eqroonitti darbee Shikeroonitti goree Tulluu Ba'aalaa irra qaxxaamuruudhaan hamma Yabni'eelitti deema. Daariin sunis galaana ga'ee dhaabate.

¹² Daariin gara lixaa immoo qarqara Galaana Guddaa ti.

Daariiwwan akkuma balbala gosa isaaniitti saba Yihuudaa marsanis kanneenii dha.

¹³ Iyyaasuun akkuma WAAQAYYO isa ajajetti, qooda Yihuudaa irraa kutee Kebroon biyya Kiriyaati Arbaaq jedhamtu sana Kaaleb ilma Yefuneetiif kenne. Arbaaq kunis abbaa Anaaq.

¹⁴ Kaalebis ilmaan Anaaq sadan jechuunis Shee-shaayiin, Ahiimanii fi Talmaayi sanyii Anaaq ari'ee achii baase. ¹⁵ Achiis namoota biyya Debiir ishee dur Kiriyaati Seefer jedhamaa turte sana keessa jiraatanitti duule. ¹⁶ Kaalebis, "Ani nama Kiriyaati Seefer lolee qabatutti intala koo Aaksaa nan heerumsiisa" jedhe. ¹⁷ Obboleessi Kaaleb, Otnii'eel ilmi Qenaz magaalattii qabate; Kaalebis intala isaa Aaksaa isatti heerumsiise.

¹⁸ Isheenis yeroo gara Otnii'eel dhuftetti akka inni abbaa ishee lafa qotiisaa kadhatu isa kakaafte. Kaalebis yommuu isheen harree ishee irraa buutetti, "Ani maal siif godhu?" jedhee ishee gaafate.

¹⁹ Isheenis deebiftee, "Waan addaa tokko naa godhi. Akkuma Negeeb keessatti lafa naa kennite sana burqaawwan bishaaniis naa kenni" jetteen. Kaalebis burqaawwan oliitii fi gadii kenneef.

²⁰ Dhaalli gosti Yihuudaa balbala balbal-
aan argate kunoo kana:

²¹ Negeeb keessaa magaalaawwan gosa Yi-
huudaa kanneen qarqara kibbaatti daarii
Edoom irratti argaman kanneenii dha:

Qabzi'eel, Eederi, Yaaguur, ²² Qiinaa,
Diimonaa, Adi'aadaa, ²³ Qaadash,
Haazoor, Yitinaan, ²⁴ Ziif, Telem,
Ba'aalooti, ²⁵ Haazoor Hadaataa,
Keriyooti kan Hezroon jedhamtu sana,
²⁶ Amaam, Shemaa, Molaadaa, ²⁷ Hazar
Gadaa, Heshmoon, Beet Phelexi, ²⁸ Hazar
Shuu'aal, Bersheebaa, Biziyootiyaa,
²⁹ Ba'aalaa, Iyyiim, Ezem, ³⁰ Eltolaad,
Kisiil, Hormaa, ³¹ Siiqlaag, Madmaanaa,
Saansaanaa, ³² Lebaa'oot, Shiiliihiim,
Aayinii fi Rimoonii dha; magaalaawwanii
fi gandoonni isaanii walumaa galatti
digdamii sagal turan.

³³ Karaa sulula lixa biiftuutiin immoo:

Eshitaa'ol, Zoraa, Ashinaa, ³⁴ Zaano'aa, Een
Ganiim, Tafuu'aa, Eenaami, ³⁵ Yarmuuti,
Adulaam, Sookoo, Azeeqaa, ³⁶ Sha'arayiim,
Aaditaayim, Gedeeraa fi Gedeerootaayimii
dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii
kudha afur turan.

³⁷ Zenaan, Hadaashaa, Migdaal Gaad,
³⁸ Dili'aan, Miisphaa, Yoqti'eel,
³⁹ Laakkiish, Boozqaati, Egloon, ⁴⁰ Kaboon,
Lahimaas, Kiitiliish, ⁴¹ Gedeerooti, Beet
Daagon, Na'amaa fi Maqeedaa dha;
magaalaawwanii fi gandoonni isaanii

kudha ja'a turan.

- ⁴² Libnaa, Eteeri, Ashaan, ⁴³ Yiftaa, Ashinaa, Neziibi, ⁴⁴ Qeyiilaa, Akziibii fi Maareeshaa dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii sagal turan.
- ⁴⁵ Eqroon, qubatawwanii fi gandoota naannoo ishee jiran wajjin, ⁴⁶ akkasumas karaa lixa Eqrooniitiin qubatawwanii fi gandoota isaanii kanneen naannoo Ashdood jiran hunda, ⁴⁷ Ashdood, magaala isheetii fi gandoota ishee, Gaazaa, magaalaa isheetii fi gandoota ishee kanneen hamma Laga Gibxii fi hamma qarqara Galaana Guddichaatti jiranii dha.
- ⁴⁸ Biyya gaaraa keessatti immoo:
Shaamiir, Yatiir, Sookoo, ⁴⁹ Danaa, Kiriyaati Sanaa jechuunis Debiir, ⁵⁰ Aanaab, Eshitmo'aa, Aaniim, ⁵¹ Gooshen, hooloonii fi Giiloo dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha tokko turan.
- ⁵² Araab, Duumaa, Eshi'aan, ⁵³ Yaanuum, Beet Tafuu'aa, Afeeqaa, ⁵⁴ Humtaa, Kebroon ishee Kiriyaati Arbaaq jedhamtuu fi Zii'oorii dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii sagal turan.
- ⁵⁵ Maa'oon, Qarmeloos, Ziif, Yutaa, ⁵⁶ Yizri'eel, Yooqidi'aam, Zaano'aa, ⁵⁷ Qaayin, Gibe'aa fi Tiimnaahii dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudhan turan.
- ⁵⁸ Halhuul, Beet Zuuri, Gedoor, ⁵⁹ Ma'aaraati, Beet Anootii fi Elteqoonii dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii ja'a tu-

ran.

⁶⁰ Kiriyaati Ba'aal kan Kiriyaati
Ye'aariim jedhamtuu fi Raabbaa dha;
magaalaawwanii fi gandoonni ishee lama
turan.

⁶¹ Gammoojjii keessatti immoo:

Beet Arabbaa, Midiin, Sekaakaa,
⁶² Niibishaan, Magaalaa Soogiddaatii
fi Een Gaadii dha; magaalawwanii fi
gandoonni isaanii ja'a turan.

⁶³ Sabni Yihuudaa garuu Yebuusota
Yerusaalem keessa jiraachaa turan sana ari'anii
baasuu hin dandeenye; Yebuusonnis hamma
har'aatti saba Yihuudaa wajjin Yerusaalem
keessa jiraatu.

16

Qooda Gosa Efreemii fi Gosa Minaasee

¹ Qoodni Yoosef Yordaanos Yerikoo biratti
argamtu, karaa ba'a bishaanota Yerikootii
ka'ee gammoojjii keessa qaxxaamuree biyya
gaaraa Beet'eelitti ol ba'a. ² Luuzi ishee
Beet'eel jedhamtu sanaa ka'ee gara biyya
Arkaawotaa kan Axaaroti keessatti argamtu
sanaatti ce'a. ³ Achii immoo gara lixaa
biyya Yafleexotaatti gad bu'ee Beet Horoon
ga'ee gara Geezir itti fufee galaanicha ga'ee
dhaabata.

⁴ Akkasitti Minaasee fi Efreem, ilmaan
Yoosef dhaala isaanii argatan.

⁵ Qoodni gosti Efreem balbala balbalaan argatte kunoo kana:

Daariin dhaala isaanii gara ba'aatiin Axaaroti Adaarii ka'ee hamma Beet Horoon gara Ol aanuutti deemee ⁶ hamma galaanaatti itti fufa. Karaa kaabaatiin Mikmetaatii ka'ee karaa ba'aatiin gara Taanaat Shiiloo goree achiin darbee ba'a Yaano'aatti qa-jeela. ⁷ Ergasii immoo Yaano'aadhaa ka'ee Axaarotii fi Na'araatti gad bu'ee Yerikoo irra naanna'ee Yordaanositti gad ba'a. ⁸ Daariin sun Tafuu'aadhaa ka'ee gama Lixaatiin Laga Qaanaatti gad bu'ee galaana ga'ee dhaabata. Dhaalli gosti Efreem balbala balbalaan argatte kanaa dha.

⁹ Daariin kun magaalaawwanii fi olloota isaanii kanneen dhaala gosa Minaasee keessatti gosa Efreemiif hambifaman hundas ni dabalata.

¹⁰ Isaan Kana'aanota Geezir keessa jiraachaa turan sana ari'anii achii hin baafne ture; hamma har'aatti Kana'aanonni saba Efreem gidduu jiraatu; garuu akka hojii humnaa hojjetan dirqamu.

17

¹ Gosti Minaasees qooda argatte; inni ilma Yoosef hangafa tureetii. Maakiir ilmi Minaasee hangaftichi abbaan Gili'aadotaa sun sababii loltuu jabaa ta'eef Gili'aadii fi Baashaan isaaf kennaman. ² Kanaafuu qoodni kun

saba Minaasee warra hafaniif jechuunis balbala Abii'ezer, Heleq, Asrii'eel, Sheekem, Heeferii fi Shemiidaaf kenname. Kunneenis balbala balbala isaaniitiin ilmaan Minaasee ilma Yoosef kanneen biraa ti.

³ Zelofehaad ilmi Hefer, ilmi Gili'aad, ilma Maakiir, ilmi Minaasee sun intallan malee ilmaan hin qabu ture. Maqaan intallan isaas Mahilaa, Nohii, Hoglaa, Miilkaa fi Tiirzaa.

⁴ Isaanis gara Ele'aazaar lubichaa, gara Iyyaasuu ilma Nuunitii fi gara hooggantootaa dhaqanii "WAAQAYYO akka inni obboloota keenya gidduutti dhaala nuu kennuuf Musee ajajeera" jedhan. Kanaafuu Iyyaasuun akkuma ajaja WAAQAYY-OOTTI obboloota abbaa isaanii wajjin dhaala kenneef. ⁵ Minaaseen Gili'aadii fi Baashaan keessaa gama ba'a Yordaanositti lafa iddoo kudhanitti hiramuu qaba ture. ⁶ Kunis sababii intallan gosa Minaasee sun ilmaan dhiiraa gidduutti qooda argataniif. Lafti Gili'aad ilmaan Minaasee kanneen hafaniif kenname.

⁷ Daangaan gosa Minaasee Aasheerii ka'ee hamma Mikmetaati kan karaa ba'a Sheekem jirtu sanaatti bal'ata. Daangaan sunis achii ka'ee kibbaan gad bu'ee saba Een Tafuu'aa keessa jiraatus dabalata. ⁸ Biyyi Tafuu'aa kan Minaasee turte; Tafuu'aan mataan ishee garuu karaa daangaa Minaaseetiin kan ilmaan Efreem turte. ⁹ Daangaan sun karaa kibbaatiin ittuma fufee Laga Qaanaa bira ga'a. Magaalaawwan Efreem kanneen magaalaawwan Minaasee gidduutti argamanitu ture; daangaan Minaasee garuu Kaaba

lagichaa irra darbee galaana bira ga'ee dhaabata. ¹⁰ Biyyi sun karaa kibbaatiin kan gosa Efreemiiti; karaa kaabaatiin immoo kan gosa Minaasee ti. Biyyi Minaasee hamma galaanaatti deemee karaa kaabaatiin Aasheerin, karaa ba'aatiin immoo Yisaakorin daangeessa.

¹¹ Minaaseenis Yisaakorii fi Aasheer keessaa Beet She'aan, Yible'aamii fi saba Door, Eendoor, Ta'anaakii fi Megidoo qubatawwan naannoo isaanii jiran wajjin qaba ture; sadaffaan immoo Naafootii dha.

¹² Ta'us sababii Kana'aanonni biyya sana jiraachuuf kutatanii turaniif gosti Minaasee magalaawwan kanneen qabachuu hin dandeenye.

¹³ Garuu Israa'eloonni yommuu jabina argachaa dhufanitti akka isaan hojii humnaa hojjetan godhan malee Kana'aanota achii hin baafne.

¹⁴ Namoonni Yoosefis Iyyaasuudhaan, "Ati maaliif ixaa tokkoo fi qooda tokko gofa dhaala nuu kennite? Nu saba akka malee baay'ee fi saba WAAQAYYO guddisee eebbisee dha" jedhan.

¹⁵ Iyyaasuunis, "Yoo isin akka malee baay'attanii biyyi gaaraa Efreem kun isinitti dhiphatte bosona seenaatii biyya Feerzotaatii fi Refaayimootaa keessatti iddoo jireenyaa qopheeffadhaa" jedhee deebiseef.

¹⁶ Namoonni Yoosefis, "Biyyi gaaraa kun nu hin ga'u; Kana'aanonni lafa diriiraa irra jiraatan hundi, warri Beet She'aanii fi qubatawwan ishee akkasumas warri Sulula Yizri'el keessa jiraatan

hundi gaariwwan sibiilaa qaban” jedhanii deebisan.

¹⁷ Iyyaasuun garuu mana Yoosefiin jechuunis Efreemii fi Minaaseedhaan akkana jedhe; “Isin saba akka malee baay’ee kan humna guddaa qabuu dha. Ixaa tokko qofa hin qabaattan.

¹⁸ Biyya gaaraa kan bosonaa garuu ni qabaattu; bosona ciraa; biyyattiinis hamma qarqara daangaa isheetti kanuma keessan taati; Kana’aanonni yoo gaariwwan sibiilaa qabaatanii jajjaboo ta’anis isin ariitanii isaan baasuu dandeessu.”

18

Biyyi Hafte Qoodamuu Ishee

¹ Guutummaan waldaa Israa’el Shiilootti walitti qabamee dunkaana wal ga’ii achitti dhaabate. Biyyattiin harka isaanii jala galte; ² ta’us amma illee gosoonni Israa’el torba dhaala isaanii hin fudhanne ture.

³ Kanaafuu Iyyaasuun Israa’elootaan akkana jedhe; “Isin utuu biyya WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii isinii kenne kana hin fudhatin hamma yoomiitti turtu? ⁴ Tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama sadii sadii kennadhaa. Anis akka isaan biyya sana ilaalanii akkuma dhaala gosa hundaatti waa’ee ishee barreessaniif isaan nan erga. Isaanis ergasii gara kootti deebi’u.

⁵ Isin biyya sana iddoo torbatti qoodu qabdu. Yihuudaan biyya karaa Kibbaa keessatti hafee manni Yoosef immoo biyya karaa kaabaatti hafuu qaba. ⁶ Isin erga waa’ee biyya iddoo torbatti qoodamte sanaa barreessitanii booddee gabaasa natti fidaa; anis fuula WAAQAYYO Waaqa

keenyya duratti ixaa isinii buusa. ⁷ Gosti Lewwii garuu gidduu keessanitti qooda lafaa hin argatu; sababiin isaas tajaajilli lubummaa kan isaan WAAQAYYOOF kennan sun dhaala isaanii ti. Gosti Gaad, kan Ruubeenii fi walakkaan gosa Minaasee duraanuu karaa ba'a Yordaanosiin qooda isaanii argatanii jiru. Museen garbichi WAAQAYYOO sun isaaniif kennee ture."

⁸ Kanaafuu jarri karaa isaanii qabatani qajeelan; Iyyaasuunis warra haala biyyattii barreessuu dhaqaniin akkana jedhe; "Dhaqaatii biyya sana sakatta'aatii waa'ee ishee galmeessaa. Ergasii immoo gara koo kottaa; anis asuma Shiilootti fuula WAAQAYYOO duratti ixaa isiniif nan buusa." ⁹ Kanaafuu namoonni sun ka'anii biyya sana keessa dedeemanii waa'ee haala ishees magaalaa magaaladhaan iddoo torbatti qoodanii kitaaba maramaa irratti barreessanii qubata Shiilootti gara Iyyaasuutti deebi'an.

¹⁰ Iyyaasuun ergasii Shiiloo keessatti fuula WAAQAYYOO duratti ixaa buuseef; akkuma qooda gosa isaaniittis Israa'elootaaf biyyattii hire.

Qooda Beniyaam

¹¹ Ixaan jalqabaa akkuma balbala balbala isaaniitti gosa Beniyaamiif ba'e. Biyyi isaan ixaadhaan argatanis gosa Yihuudaatii fi gosa Yoosef gidduutti argama.

- ¹² Karaa kaabaatiin daariin isaanii Yordaanosii ka'ee kaaba tabba Yerikoo irra darbuudhaan karaa lixaatiin biyya gaaraatti gad bu'ee gammoojjii Beet Aawweniitiin ba'a.
- ¹³ Achii ka'ee kibba tabba Luuzitti jechuunis Beet'eelitti darbee gara Axaaroti Adaar kan gaara kibba Beet Horoon isa gadii sanaatti gad bu'a.
- ¹⁴ Daariin sunis karaa kibbaatiin gaara Beet Horoonitti garagalee jiru sanaa ka'ee karaa lixaatiin gara kibbaatti goree magaalaa ilmaan Yihuudaa kan Kiriyaati Ba'aal jechuunis Kiriyaati Ye'aariim ga'a. Kunis daangaa lixaa ti.
- ¹⁵ Daangaan kibbaa karaa lixaatiin qarqara Kiriyaati Ye'aariimiitii jalqaba; daangaan isaa immoo gara bishaan Neftoo'aatti gad bu'a. ¹⁶ Daangaan sunis karaa kaaba Sulula Refaayimiitiin gara gaara Sulula Ben Hinoomitti garagalutti gad bu'a. Innis tabba kibba magaalaa Yebuusotaa biraan gara Sulula Hinoomitti itti fufee gara Een Roogeelitti gad bu'a. ¹⁷ Ergasii gara kaabaatti goree Een Shemesh dhaqa; achii ka'ees gara Geliiloot kan Malkaa Adumiimitti gara galtee jirtu sanaa itti fufee hamma Dhagaa Boohan ilma Ruubeen sanaatti gad bu'a. ¹⁸ Ammas gara tabba kaaba Arabbaatti itti fufee gara Arabbaatti gad bu'a. ¹⁹ Ergasii tabba kaaba Beet Hoglaatti qajeelee karaa kaaba galoo Galaana Soogiddaa kan karaa kibbaatiin afaan Yordaanositti argamtuutiin ba'a. Kun daarii karaa kibbaa ti.

²⁰ Lagni Yordaanosis karaa ba'aatiin daarii ta'a.

Isaan kunneen daariiwwan dhaala ilmaan Beniyaamiitiif karaa hundaan dhaabamanii dha.

²¹ Magaalaawwan gosti Beniyaam akkuma maatii maatii isaaniitti argatan kanneenii dha:

Yerikoo, Beet Hoglaa, Eemeqi Qaziizi, ²² Beet Arabbaa, Zemaaraayim, Beet'eel, ²³ Aawiim, Faaraa, Ofraa, ²⁴ Kefar Aamoonay, Ofnii fi Gebaa dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha lama turan.

²⁵ Gibe'oon, Raamaa, Bi'eerooti, ²⁶ Miisphaa, Kefiraa, Moozaa, ²⁷ Reqem, Yirphi'eel, Taraalaa, ²⁸ Zeelaa, Haa'elef, magaalaa Yebusotaa jechuunis Yerusaalem,

Gibe'aa fi Qiiriyaati; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha afur turan. Dhaalli gosti Beniyaam balbala balbaan argate kana ture.

19

Qooda Gosa Simi'oon

19:2-10 kwf - 1Sn 4:28-33

¹ Ixaan lammaffaan gosa Simi'ooniif balbala balbaan ba'e. Dhaalli isaaniis dhaala gosa Yihuudaa keessatti argama. ² Kunis:

Bersheebaa yookaan Shebaa, Molaadaa, ³ Hazar Shuu'aal, Baalaa, Ezem, ⁴ Eltolaad, Betuul, Hormaa, ⁵ Siiqlaag, Beet Markaobot,

Hazar Suusaa, ⁶ Beet Lebaa'otii fi Shaaruheen; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha sadii turan;

⁷ Ayin, Rimoon, Eteerii fi Ashaan, magaalaawwanii fi gandoota isaanii afran, ⁸ akkasumas gandoota naannoo magaalaawwan kanneenii jiran kanneen hamma

Baa'ilaat Bi'eeritti jechuunis hamma Raamaat ishee Negeeb keessaa sanaatti bal'ata. Dhaalli gosti Simi'oon balbala balbalaan argate kanaa dha. ⁹ Sababii qoodni gosa Yihuudaa hamma isaan barbaadanii ol ta'eef dhaalli gosa Simi'oon kun qooda gosa Yihuudaa irraa fudhatame. Kanaafuu gosti Simi'oon Yihuudaa keessatti dhaala argate.

Qooda Gosa Zebuuloon

¹⁰ Ixaan sadaffaan gosa Zebuulooniif balbala balbalaan ba'e; kunis:

Daariin dhaala isaanii hamma Saariiditti deema. ¹¹ Achiis karaa lixaatiin gara Mare'aalaatti gad bu'ee Dabesheetitti riqatee hamma laga Yoqeni'aam dura jiru sanaatti deema. ¹² Ergasiis Saariid irraa gara Kisloti Taaboor biyya ba'a biiftuutti argamtu sanaatti gara ba'aatti goree Daaberaatitti qajeelee hamma Yaafiiyaatti deema. ¹³ Achiis karaa ba'aatiin itti fufee Gat Heeferii fi Eetqaaxin dhaqa; Rimooniin gad ba'ee gara Ne'aahitti gora. ¹⁴ Daariin sunis karaa

kaabaatiin gara Hanaatoonitti goree Sulula Yiftaa Eelitti dhuma.

¹⁵ Kanneen irrattis Qaataat, Naahaalal, Shimroon, Yidalaa fi Beetlihem dabalamani-iru. Isaaniis gandoota isaanii wajjin magalaawwan kudha lama turan.

¹⁶ Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Zebuuloon balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Yisaakor

¹⁷ Ixaan afuraffaan gosa Yisaakoriif balbala balbalaan ba'e. ¹⁸ Biyyi isaanis: Yizri'eel, Kesuloot, Suunam, ¹⁹ Hafaarayim, Shii'oon, Anaaharat, ²⁰ Rabiit, Kishoon, Ebezi, ²¹ Remeet, Een Ganiim, Een Hadaa fi Beet Phaxeex.

²² Daariin isaanii Taaboor, Shahazumaa fi Beet Shemesh tuqee Yordaanos ga'ee dhaabata.

Isaanis gandoota isaanii wajjin magalaawwan kudha ja'a turan.

²³ Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Yisaakor balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Gosa Aseer

²⁴ Ixaan shanaffaan gosa Aasheeriif balbala balbalaan ba'e. ²⁵ Biyyi isaanis: Helqaat, Halii, Beten, Akshaaf, ²⁶ Alaamelek, Amaadii fi Mishi'aal. Daangaan sunis karaa lixaatiin Qarmeloosii fi Shiihoor Libnaat tuqa. ²⁷ Ergasii karaa ba'a biiftuutiin gara Beet Daagonitti goree Zebuuloonii fi Sulula Yiftaa Eelitti qabatee Kaabuulin gara

bitaatti dhiisee karaa kaabaatiin Beet Emeeqii fi Ne'ii'eelitti qajeela. ²⁸ Achiis ka'ee gara Eebroon, Rehoob, gara Hamoonii fi Qaanaatti ol ba'ee hamma Siidoonaa Gud-dichaatti deema. ²⁹ Daangaan sunis ergasii gara Raamaatti goree magaalaa Xiirros kan dallaa jabaa qabu sanaa dhaqee gara Hoosaatti goree karaa Akziibiitiin galaana ga'ee dhaabata; ³⁰ kunis biyya Umaa, biyya Afeeqiitii fi Rehoob dabalata.

Isaanis gandoota isaanii wajjin magaalaa digdamii lama turan.

³¹ Magaalaa digdamii kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Aasheer balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Gosa Niftaalem

³² Ixaan ja'affaan gosa Niftaalemiif balbala balbalaan ba'e; kunis:

³³ Daariin isaanii Heelefii fi muka guddaa Za'aanaaniim keessa jiru sanaa ka'ee Adaamii Negebii fi Yabni'eel irraan gara Laquumiitti qajeelee Yordaanos ga'ee dhaabata. ³⁴ Daariin sun Aznoot Taabooritti qajeelee gara lixaatti goruudhaan Huuqooqi ga'ee dhaabata. Innis karaa kibbaatiin Zebuuloon, karaa lixatiin Aasheer, karaa ba'aatiin immoo Yordaanos tuqa.

³⁵ Magaalaa digdamii dallaa jabaa qaban kanneenii dha: Zidiimi, Zeeri, Hamaati, Raqaati; Kinereeti, ³⁶ Adaamaa, Raamaa, Haazoor, ³⁷ Qaadesh, Edreyii, Een Haxoor, ³⁸ Yiroon, Migdaal Eel, Horeem, Beet Anaatii fi Beet Shemesh.

Isaanis gandoota isaanii wajjin magaalaawwan kudha sagal turan.

³⁹ Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Niftaalem balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Gosa Daan

⁴⁰ Ixaan torbaffaan gosa Daaniif balbala balbalaan ba'e. ⁴¹ Biyyi isaan Dhaalanis:

Zoraa, Eshitaa'ol, Iir Shemesh, ⁴² Sha'alabiin, Ayaaloon, Yitlaa, ⁴³ Eeloon, Tiimnaahi, Eqroon, ⁴⁴ Elteqee, Gibetoon, Baa'ilaati, ⁴⁵ Yihuud, Benee Beraaq, Gat Rimoon, ⁴⁶ Meyaaraqoonii fi Raqoon Yoopheetti gargaalee argamu sanaa dha.

⁴⁷ Ijoolleen Daan garuu sababii lafti dhaalan sun isaanitti dhiphatteef ol ba'anii Lesheemin waraananii qabatan; erga goraadeedhaan dha'anii booddee ishee dhuunfatan. Isaanis Lesheem keessa qubatanii Daan jedhanii maqaa abbaa isaaniitiin ishee moggaasan.

⁴⁸ Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Daan balbala balbalaan argatee dha.

Qooda Iyyaasuu

⁴⁹ Israa'eloonnis erga biyyattii ixaadhaan goodamte sana hiranii fixanii booddee gidduu isaaniitti Iyyaasuu ilma Nuunitiif dhaala kennan; ⁵⁰ dhaala kanas akkuma WAAQAYYO ajajetti kennan. Isaanis magaalaa

inni gaafatee kennaniif; magaalaan sunis Timnaat Seeraa kan biyya gaaraa Efreemitti argamtuu dha. Innis magaalaa sana ijaaree keessa jiraate.

⁵¹ Kunneen biyyoota Ele'aazaar lubichi, Iyyaasuun ilmi Nuunitii fi hangafoonna gosoota Israa'el Shiilootti fuula WAAQAYYOO duratti balbala dunkaana wal ga'ii irratti ixaadhaan kennanii dha. Isaanis akkasiin biyyattii qooduu xumuran.

20

Magaalaawwan Itti Baqatan

20:1-9 kwi - Lak 35:9-34; KeD 4:41-43; 19:1-14

¹ Ergasii WAAQAYYOO Iyyaasuudhaan akkana jedhe: ² “Akkuma ani karaa Museetiin isin ajaje sanatti akka Israa'eloonni magaalaawwan itti kooluu galan filatan itti himi; ³ kunis akka namni tasuma yookaan utuu itti hin yaadin nama ajjeese kam iyyuu itti kooluu galee nama haaloo dhiigaa baasu duraa ba'uuf. ⁴ Inni yommuu magaalaawwan sana keessaa tokkotti kooluu galutti karra magaalattii irra dhaabatee fuula maanguddoota magaalaa sanaa duratti dhimma isaa himachuu qaba. Isaanis ergasii magaalaa isaaniitti isa simatanii akka inni isaan wajjin jiraatuuf iddoo kennuufii qabu. ⁵ Yoo namni haaloo dhiigaa baasu isa duukaa bu'e illee, sababii inni utuu itti hin yaadinii fi utuu duraan jibba wal irraa hin qabaatin nama ollaa isaa ajjeeseef, isaan namicha sana dabarsanii

kennuu hin qaban. ⁶ Inni hamma fuula waldaa dura qorumsaaf dhaabatuttii fi hamma lubni ol aanaan yeroo sanatti tajaajilaa ture du'utti magaalaadhuma sana keessa jiraachuu qaba. Ergasii inni mana isaatti, gara magaalaa keessaa baqate sanaatti deebi'uu danda'a."

⁷ Kanaafuu isaan biyya gaaraa Niftaalem keessaa Qaadesh ishee Galiilaa keessaa sana, biyya gaaraa Efreem keessaa Sheekem, biyya gaaraa Yihuudaa keessaa immoo Kiriyaati Arbaaq kan Kebroon jedhamtu sana filatan.

⁸ Yordaanos gamaa karaa lixa Yerikootiin, biyya gosa Ruubeen keessaa Bezer ishee gammoojjii diriiraa keessaa sana, biyya gosa Gaad keessaa Raamooti ishee Gili'aad keessatti argamtu, biyya gosa Minaasee keessaa immoo Goolaan ishee Baashaan keessatti argamtu sana filatan.

⁹ Magaalaawwan akka namni tasa nama ajjeese kam iyyuu itti baqatuuf Israa'eloota hundaa fi alagoota gidduu isaanii jiraataniif filataman kanneenii dha; kunis akka inni hamma harka waldaa jirutti namicha haaloo dhiigaa baasu sanaan hin ajjeefamneef.

21

Magaalaawwan Lewwotaaf Kennaman

21:4-39 kwf - 1Sn 6:54-80

¹ Hangafoonni maatii Lewwotaa Ele'aazaar lubichatti, Iyyaasuu ilma Nuunittii fi hangafoota maatiiwwan gosoota Israa'el kaanitti dhi'aatanii

² Shiiloo Kana'aan keessatti argamtu sana keessatti, "WAAQAYYO akka isin magaalaa nu

keessa jiraannu lafa tikaa kan horii keenyaaf ta’u wajjin nuu kennitan karaa Museetiin ajajee ture” jedhaniin.

- 3 Kanaafuu Israa’eloonni akkuma WAAQAYYO ajajetti dhaala ofii isaanii keessaa magaalaawwan kanneenii fi lafa tikaa Lewwotaaf kennan.
- 4 Ixaan jalqabaa gosa Qohaatiif balbala balbalaan ba’e. Lewwota sanyii Aroon lubichaatiifis gosa Yihuudaa, gosa Simi’oonii fi gosa Beniyaam keessaa magaalaawwan kudha sadii ixaadhaan argatan.
- 5 Sanyii Qohaati warra hafaniif immoo balbala gosa Efreem, gosa Daanii fi walakkaa gosa Minaasee keessaa magaalaawwan kudhan ixaadhaan argatan.
- 6 Sanyiiwwan Geershooniif balbala gosa Yisaakor, gosa Aasheer, gosa Niftaalemii fi walakkaa gosa Minaasee kan Baashaan keessaa sana irraa magaalaawwan kudha sadii ixaadhaan argatan.
- 7 Sanyiiwwan Meraariis balbala balbalaan gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi gosa Zebuulon keessaa magaalaawwan kudha lama ixaadhaan argatan.
- 8 Kanaafuu Israa’eloonni akkuma WAAQAYYO karaa Museetiin ajaje sanatti magaalaawwan kanneenii fi lafa tikaa ixaadhaan Lewwotaaf kennan.

⁹ Gosa Yihuudaa fi gosa Simi'oon irraa magaalawwan kanneen maqaa maqaadhaan goodan; ¹⁰ sababii ixaan jalqabaa isaaniif ba'eef magaalawwan kunneen sanyiiwwan Aroon warra Lewwotaa keessaa balbala Qohaati ta'aniif kennaman:

¹¹ Isaanis Kiriyaati Arbaaq jechuunis Kebroon ishee biyya gaaraa Yihuudaa keessaa sana lafa tikaa naannoo ishee wajjin kennaniif. Arbaaq abbaa Anaq ture. ¹² Lafa qotiisaa fi gandoota naannoo magaalattii jiran garuu Kaaleb ilma Yefuneetiif handhuuraa godhanii kennan. ¹³ Kanaafuu sanyiiwwan Aroon lubichaatiif Kebroon jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee himatamu tokko itti baqatuu fi Libnaa, ¹⁴ Yatiir, Eshtimo'aa, ¹⁵ Hooloon, Debiir, ¹⁶ Aayin, Yutaanii fi Beet Shemeshi lafa tikaa wajjin kennameef; isaan kunneen magaalawwan sagallan gosoota lamaan irraa qoodamaniifii dha.

¹⁷ Gosa Beniyaam irraas

Gibe'oon, Gebaa'i, ¹⁸ Anaatootii fi Almoon lafa tikaa wajjin kennaniif; isaanis magaalawwan afurii dha.

¹⁹ Magaalawwan lafa tikaa wajjin sanyiiwwan Aroon kanneen luboota ta'aniif kennaman hundi kudha sadii turan.

²⁰ Qohaatotaa balbala Lewwii warra hafaniif gosa Efreem irraa magaalawwan kanneentu ixaadhaan ar-

gatan:

- 21 Isaanis biyya gaaraa Efreem keessaa Sheekem jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee himatamu itti baqatu sanaa fi Geezir, ²² Qibxaayimii fi Beet Horoon, walumatti magaalaa afur lafa tikaa wajjin fudhatan.
- 23 Akkasumas gosa Daan keessaa Elteqee, Gibtoon, ²⁴ Ayaaloonii fi Gat Rimoon, walumaa galatti magaalaa afur lafa tikaa wajjin fudhatan.
- 25 Walakkaa gosa Minaasee keessaa immoo Ta'anaakii fi Gat Rimoon, magaalaa lama lafa tikaa wajjin fudhatan.
- ²⁶ Magaalaa kurnan kunneen hundii fi lafti tikaa isaanii balbala gosa Qohaati warra hafaniif kennaman.
- ²⁷ Geershoonota balbala Lewwiitiif immoo:
Walakkaa gosa Minaasee keessaa,
Goolaan ishee Baashaan keessaa jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee himatamu tokko itti baqatu sanaa fi Be'eshitiraa, magaalaa lamaa fi lafa tikaa isaaniitu kennameef;
- 28 gosa Yisaakor keessaa Kishoon, Daaberaati, ²⁹ Yarmuutii fi Een Ganiim, magaalaa afurii fi lafa tikaa isaaniitu kennameef;
- 30 gosa Aasheer keessaa Mishi'aal, Abdoon, ³¹ Helqaatii fi Rehoob,

magaalaawwan afurii fi lafa tikaa isaani-itu kennameef;

³² gosa Niftaalem keessaa

Qaadash ishee Galiilaa keessaa, magaalaan namni nama ajjeesee himatamu tokko itti kooluu galuu akkasumas Hamoot Doorii fi Qartaan, magaalaawwan sadii lafa tikaa isaanii wajjin kennameef.

³³ Gosoota Geershoonotaatiif immoo magaalaawwan kudha sadiitu lafa tikaa wajjin kenname.

³⁴ Lewwota hafan warra balbala Meraarii ta'aniif:

gosa Zebuuloon keessaa,

Yoqeni'aam, Qartaa, ³⁵ Dimnaa fi Naahaalal, magaalaawwan afurtu lafa tikaa wajjin kenname;

³⁶ gosa Ruubeen keessaa

Bezer, Yaahizaa, ³⁷ Qidemootii fi Meefi'aat, magaalaawwan afur lafa tikaa wajjin kennameef;

³⁸ gosa Gaad keessaa immoo,

Raamooti ishee Gili'aad keessaa jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee himatamu tokko itti kooluu galu, Mahanayiim, ³⁹ Heshboonii fi Ya'izeer, walumaa galatti magaalaawwan afurtu lafa tikaa wajjin kennameef.

⁴⁰ Lewwota hafan warra balbala Meraarii ta'aniif walumaa galatti magaalaawwan kudha lamatu ixaadhaan kenname.

⁴¹ Magaalaawwan Lewwotaa kanneen biyya Israa'eloonni dhuunfatan keessatti argaman lafa tikaa wajjin walumaa galatti afurtamii saddeet turan. ⁴² Tokkoon tokkoon magaalaawwan kanneenii naannoo isaaniitii lafa tikaa qabu turan; magaalaawwan hundinuu akkanuma.

⁴³ Kanaafuu WAAQAYYO biyya abbootii isaaniitiif kennuuf kakate hunda saba Israa'eliif kenne; isaanis biyya sana qabatanii achi jiraatan.

⁴⁴ WAAQAYYO akkuma abbootii isaaniitiif kakate sana karaa hundaan boqonnaa isaanii kenne. Diinni isaanii tokko iyyuu fuula isaanii dura dhaabachuu hin dandeenye; WAAQAYYO diinota isaanii hunda dabarsee harka isaaniitti kenne.

⁴⁵ Waadaa gaarii WAAQAYYO mana Israa'eliif gale keessaa tokko iyyuu hin hafne; hundinuu guutameera.

22

Gosoonni Gara Ba'a Biiftuu Biyyatti Deebi'an

¹ Ergasii Iyyaasuun gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi walakkaa gosa Minaasee walitti waamee

² akkana jedheen; "Isin waan Museen garbichi WAAQAYYOO ajaje hundumaa hojjettaniirtu; waan ani isin ajaje hundas naa ajajamtaniirtu. ³ Isin bara dheeraaf, hamma har'aatti illee obboloota keessan hin daganne; ajaja WAAQAYYO Waaqni keessan isinii kennes eeg-daniirtu. ⁴ WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma

waadaa gale sanatti obboloota keessan boqochi-iseera; isin biyya Museen garbichi WAAQAYYOO Yordaanos gamaa isinii kenne sanatti gara mana keessaniitti deebi'aa. ⁵ Garuu akka WAAQAYYOO Waaqa keessan jaallattaniif, akka karaa isaa hunda irra deemtaniif, akka ajajawwan isaa eegdaniif, akka isatti maxxantanii fi akka garaa keessan guutuu fi lubbuu keessan guutuudhaan isa tajaajiltaniif ajajaa fi seera Museen garbichi WAAQAYYOO isinii kenne sana jabeessaa eegaa.”

⁶ Ergasiis Iyyaasuun eebbisee gad isaan dhiise; isaanis gara mana isaaniitti deebi'an. ⁷ Museen walakkaa gosa Minaaseetiif Baashaan keessaa lafa kennee ture; Iyyaasuun immoo walakkaa kaaniif Yordaanosiin gama lixaatti obboloota isaanii cinatti lafa kenne. Iyyaasuun yommuu gara mana isaaniitti isaan ergetti isaan eebbise; ⁸ akkanas jedheen; “Qabeenya keessan guddaa jechuunis horii baay'ee, meetii, warqee, naasii fi sibiila akkasumas uffata baay'ee fudhadhaa galaatii boojuu diinota keessan irraa boojitan sana obboloota keessan wajjin qooddadhaa.”

⁹ Kanaafuu gosti Ruubeen, gosti Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee gara biyya ofii isaanii gara Gili'aad ishee akkuma WAAQAYYOO karaa Museetiin ajajetti argatan sanaatti deebi'uuf jedhanii Shiiloo ishee Kana'aan keessaa sanatti Israa'eloota dhiisanii deeman.

¹⁰ Gosti Ruubeen, gostii Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee yommuu Galiilooti biyya Kana'aan keessaa kan Yordaanos biraa sana ga'anitti, iddoo aarsaa guddaa isaa Yordaanos biratti tolchan. ¹¹ Israa'eloonni yommuu

akka isaan gama Israa'elootaatiin daarii Kana'aan irratti Galiilooti ishee Yordaanos cinaa sanatti iddoo aarsaa tolchan dhaga'anitti, ¹² guutummaan waldaa Israa'el isaanitti duuluuf Shiilootti walitti qabaman.

¹³ Kanaafuu Israa'eloonni Fiinehaas ilma Ele'aazaar lubichaa sana gara gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi gara walakkaa gosa Minaasee warra Gili'aad keessa jiraatanitti ergan. ¹⁴ Isa wajjinis hangafoota kudhan, tokkoo tokkoo gosa Israa'eliif nama tokko ergan; tokkoon tokkoon isaaniis hangafa balbala maatii Israa'el.

¹⁵ Isaanis Gili'aaditti gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi walakkaa gosa Minaasee bira dhufanii akkana isaaniin jedhan: ¹⁶ "Guutummaan waldaa WAAQAYYOO akkana jedha: 'Isin akkamitti akkana amanamummaa Waaqa Israa'el wajjin qabdan sana cabsitu? Isin akkamitti WAAQAYYO irraa garagaltanii isatti finciluudhaan ofii keessaniif iddoo aarsaa tolfattu? ¹⁷ Cubbuun Phe'oor keessatti hojjetame sun nu hin ga'uu? Dha'ichi saba WAAQAYYOO irra bu'u iyyuu, nu hamma har'aatti cubbuu sana irraa of hin qulqulleessine. ¹⁸ Isin ammas WAAQAYYO irraa garagaluu keessanii?

"'Yoo isin har'a WAAQAYYOTTI finciltan inni immoo bori hawaasa Israa'el hundatti ni dheekkama. ¹⁹ Yoo lafti isin qabattan sun xuroofte, gara lafa WAAQAYYO iddoo dunkaanni WAAQAYYOO dhaabatuu kottaatii nu wajjin lafa goodadhaa. Garuu iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keenyaa malee iddoo aarsaa biraa ofii keessanii tolfattanii WAAQAYYOTTI yookaan nutti

hin fincilinaa. ²⁰ Yeroo Aakaan ilmi Zaaraa waan dhowwamaa ta'e fudhachuudhaan cubbuu hojjetetti waldaa Israa'el hundatti dheekkamsi hin dhufnee? Namni sababii cubbuu isaatiin du'e isa qofa miti.'"

²¹ Kana irratti gosti Ruubeen, gosti Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee akkana jedhanii hangafoota maatiiwwan Israa'eliif deebisan; ²² "WAAQAYYO Waaqni waaqotaa, WAAQAYYO Waaqni waaqotaa ni beeka! Israa'elis haa beeku! Yoo wannu kun WAAQAYYOTTI finciluuf yookaan isaa ajajamuu diduuf ta'e har'a nu hin hambisin. ²³ Yoo nu WAAQAYYO irraa deebi'uuf jennee, aarsaa gubamuu fi kennaa midhaanii, yookaan aarsaa nagaa achi irratti dhi'eessuuf iddoo aarsaa ofi keenyaa tolfannee jiraanne, WAAQAYYO mataan isaa itti nu haa gaafatu.

²⁴ "Sababiin nu waan kana gooneef ijoolleen keessan gara fuula duraatti ijoollee keenyaan akkana jedhu ta'a jennee sodaannee ti; 'Isin WAAQAYYO Waaqa Israa'el irraa maali qabdu? ²⁵ WAAQAYYO nuu fi isin jechuunis isin gosa Ruubeenii fi gosa Gaad gidduu Yordaanos daarii godhee dhaabeera! Isin WAAQAYYO irraa qooda tokko illee hin qabdan.' Kanaafuu ijoolleen keessan akka ijoolleen keenya WAAQAYYON sodaachuu dhiisan godhu ta'a.

²⁶ "Sababiin nu, 'Kottaa qophoofnee iddoo aarsaa tokko tolfannaa; garuu iddoon aarsaa kun kan aarsaan gubamu yookaan qalmi irratti dhi'eeffamuu miti' jenneefis kanuma. ²⁷ Karaa biraa immoo akka iddoon aarsaa kun akka nu aarsaa keenya kan gubamu, qalma

keenyya fi aarsaa nagaatiin iddoo qulqulluu isaatti WAAQAYYON waaqeffannuuf nu, isinii fi dhaloota dhufu gidduutti dhugaa baatuu ta'uuf. Kana booddee ijoolleen keessan ijoollee keenyaan, 'Isin WAAQAYYO irraa qooda tokko illee hin qabdan' jechuu hin danda'an.

28 "Nus akkana jenne; 'Yoo isaan baroota dhufuuf jiran keessa nuun yookaan dhaloota keenyaan akkas jedhan, mee fakkii iddoo aarsaa WAAQAYYOO kan abbootiin keenya aarsaa gubamu yookaan qalma irratti dhi'eessuuf utuu hin ta'in akka inni nuu fi isin gidduutti dhuga baatuu ta'uuf tolchan kana ilaalaa jennaan.'

29 "Iddoo aarsaa WAAQAYYO Waaqa keenyya kan dunkaana isaa qulqulluu dura dhaabatu sana malee har'a iddoo aarsaa kan aarsaan gubamu, kennaan midhaaniitii fi qalmi irratti dhi'eeffamu kan biraa tolchuudhaan WAAQAYYOTTI fincillee isa irraa garagaluun nurraa haa fagaatu."

30 Fiinehaas lubichi, qajeelchitoonni sabaatii fi hangafoonni maatiiwwan Israa'el yommuu waan gosti Ruubeen, gosti Gaadii fi gosti Minaasee jedhan dhaga'anitti ni gammadan.

31 Fiinehaas ilmi Ele'aazaar lubichaas ijoollee Ruubeeniin, ijoollee Gaadii fi ilmaan Minaaseetiin, "Nu har'a sababii isin waan kana keessatti WAAQAYYOOF amanamummaa hin dhiisiniif akka WAAQAYYO nu wajjin jiru beekneerra. Isin amma Israa'eloota harka WAAQAYYOO jalaa baaftaniirtu" jedhe.

32 Ergasiis Fiinehaas ilmi Ele'aazaar lubichaa fi qajeelchitoonni sun ijoollee Ruubeenii fi ijoollee

Gaad wajjin Gili'aaditti wal ga'ii godhatanii gara Kana'aanitti deebi'anii oduu achii fidan Israa'elootatti himan. ³³ Isaanis oduu kana dhaga'anii gammadanii Waaqa galateeffatan. Lammatas itti deebi'anii waa'ee isaanitti duuluu fi biyya gosti Ruubeenii fi gosti Gaad keessa jiraatu sana balleessuu hin dubbanne.

³⁴ Gosti Ruubeenii fi gosti Gaadis maqaa kanaan iddoo aarsaa sana moggaasan: Iddoon Aarsaa kun akka WAAQAYYO Waaqa ta'e Nu Gidduutti Dhugaa Baatuu dha.

23

Haasaa Iyyaasuu Isa Dhumaa

¹ Erga barri dheeraan darbee WAAQAYYOS di-inota isaan marsan hunda irraa Israa'eloota bo-qochiisee booddee Iyyaasuun bara dheeraa jiraatee dulloome; ² innis Israa'eloota hunda jechuunis maanguddoota isaanii, hooggantoota isaanii, abbootii murtii isaaniitii fi qondaaltota isaanii ofitti waamee akkana jedheen: "Kunoo ani bara dheeraa jiraadhee dulloomeera. ³ Isin mataan keessanuu waan WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif jedhee saboota kana godhe hundumaa argitaniirtu; WAAQAYYO Waaqa keessantu isiniif lole. ⁴ Akka ani itti biyya saboota hafanii jechuunis biyya saboota ani Yordaanosii jalqabee hamma lixa Galaana Guddichaatti mo'adhe sanaa hunda gosoota keessaniif dhaala godhee kenne mee yaadadhaa. ⁵ WAAQAYYO Waaqni keessan mataan isaa iyyuu fuula keessan duraa ari'ee isaan baasa. Inni fuula keessan duraa dhi-bee isaan baasa; isin immoo akkuma WAAQAYYO

Waaqni keessan isin abdachiise sanatti biyya isaanii qabattu.

⁶ “Jabaadhaa dhaabadhaa; akka waan Ki-taaba Seera Musee keessatti barreeffame hunda, utuu gara mirgaatti yookaan bitaatti hin jal’atin jabeessaa eegaa. ⁷ Saboota gidduu keessanitti hafan kanneenitti hin makaminaa; maqaa waaqota isaanii hin dha’inaa yookaan ittiin hin kakatinaa. Waaqota sana hin tajaajilinaa yookaan isaaniif hin sagadinaa. ⁸ Garuu akkuma hamma har’aatti gochaa turtan sana jabaadhaa WAAQAYYO Waaqa keessanitti maxxanaa.

⁹ “WAAQAYYO saboota gurguddaa fi humna qabeeyyii fuula keessan duraa ari’ee baaseera; hamma ammaatti namni tokko iyyuu isin dura dhaabachuu hin dandeenye. ¹⁰ Sababii WAAQAYYO Waaqni keessan akkuma waadaa gale sana isinii loluuf namni keessan tokkichi nama kuma tokko ari’a. ¹¹ Kanaafuu WAAQAYYO Waaqa keessan cimsaa jaalladhaa.

¹² “Garuu yoo isin karaa irraa jal’attanii hambaa saboota gidduu keessan jiraatan kanneeniitti maxxantan, yoo isin isaaniin walfuutanii isaanitti makamtan, ¹³ akka WAAQAYYO Waaqni keessan si’achi saboota kanneen isin duraa ari’ee hin baafne beekkadhaa. Qooda kanaa isaan hamma isin biyya gaarii WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif kenne kana keessaa dhumtanitti iddaa fi kiyyoo isinitti ta’u; dugda keessanitti qaccee, ija keessanittis qoraattii ta’u.

¹⁴ “Kunoo ani karaa lafa hundaa deemuufin jira. Akka waadaa gaarii WAAQAYYO Waaqni keessan isiniif gale hunda keessaa tokko iyyuu

utuu hin guutamin hafee hin jirre isin garaa keessan guutuu fi lubbuu keessan guutuudhaan ni beektu. Waadaan hundi guutameera; tokko iyyuu hin hir'anne. ¹⁵ Garuu akkuma waadaan gaariin WAAQAYYO Waaqa keessanii hundi guutame sana, WAAQAYYO akkasuma waan hamaa ittiin isin sodaachise sana hunda hamma biyya gaarii isinii kenne kana irraa isin fixutti isinitti fida. ¹⁶ Yoo isin kakuu WAAQAYYO Waaqni keessan isin ajaje cabsitanii dhaqxanii waaqota biraa tajaajiltanii fi isaaniif sagaddan dheekkamsi WAAQAYYOO isinitti boba'a; isinis biyya gaarii inni isinii kenne sana irraa daftanii ni baddu."

24

Kakuun Sheekemitti Haaromfame

¹ Iyyaasuunis ergasii gosoota Israa'el hunda Sheekemitti walitti qabe. Innis maanguddoota, hooggantoota, abbootii murtii fi qondaaltota Israa'el walitti waame; isaanis fuula Waaqaa duratti dhi'aatan.

² Iyyaasuun saba hundaan akkana jedhe; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Abbootiin keessan bara durii, Taaraa abbaa Abrahaamii fi Naahoor dabalatanii Laga gama jiraatanii waaqota biraa waaqeffatan. ³ Ani garuu abbaa keessan Abrahaam biyya Laga gamaatii fuudhee biyya Kana'aan keessa isa dabarsee sanyii baay'ee kenneef. Ani Yisihaaqin isaafan kenne; ⁴ Yisihaaqiif immoo Yaaqoobii fi Esaawun kenne. Biyyaa gaaraa See'iir Esaawufin kenne;

Yaaqoobii fi ilmaan isaa garuu Gibxitti gad bu'an.

⁵ “‘Anis Musee fi Aroon ergee waanan achitti hojjedheen namoota Gibxi dha'ichaan dha'ee achii isin baase. ⁶ Yeroo ani abbootii keessan biyya Gibxi keessaa baasetti, isin gara galaanaa dhuftan; warri Gibxi immoo gaariwwan lolaatii fi warra fardeen yaabbataniin hamma Galaana Diimaatti isaan hordofan. ⁷ Isaan gargaarsa barbaaduuf WAAQAYYOTTI iyyatan; innis isaanii fi warra Gibxi gidduu dukkana buuse; warra Gibxitti galaana fidee isaan ukkaamse. Isin waan ani warra Gibxi godhe ijuma keessaniin argitan. Ergasiis isin bara dheeraa gammoojjii keessa jiraattan.

⁸ “‘Anis biyya Amoorota gama ba'a Yordaanos jiraachaa turan sanaatti isin nan fide. Isaanis isin lolan; ani garuu dabarsee harka keessanitti isaan kenne. Ani fuula keessan duraa isaan nan barbadeesse; isinis biyya isaanii qabattan. ⁹ Baalaaq ilmi Ziphoori mootichi Mo'aab sun yeroo Israa'elitti duuluuf qophaa'etti akka inni isin abaaruuf Bala'aam ilma Be'ooritti dhaamsa ergate. ¹⁰ Ani garuu Bala'aamin hin dhaggeffanne; kanaafuu inni irra deddeebi'ee isin eebbise; anis harka isaa keessaa isin nan baase.

¹¹ “‘Isinis ergasii laga Yordaanos ceetanii Yerikoo dhuftan. Jiraattonni Yerikoos akkuma Amooronni, Feerzonni, Kana'aanonni, Heetonni, Girgaashonni, Hiiwonnii fi Yebuusonni godhan sana isin lolan; ani garuu dabarseen harka keessanitti isaan kenne. ¹² Ani sonsa isaanii fi mootota Amoorotaa lamaan fuula keessan duraa ari'ee baasu isin dura nan erge. Isin goraadee

keessanii fi iddaa keessaniin isaan hin ariine. ¹³ Ani akkasiin biyya isin itti hin dadhabinii fi magaalaa isin hin ijaarin isiniifan kenne; isinis isaan keessa jiraattanii iddoo dhaabaa wayiniitii fi muka ejersaa kan ofii keessanii hin dhaabin irraa nyaattan.’

¹⁴ “Eгаа WAAQAYYON sodaadhaatii amana-mummaa guutuudhaan isa tajaajilaa. Waaqota abbootiin keessan Laga gamaa fi biyya Gibxitti waaqeffatan sana gataatii WAAQAYYON tajaajilaa. ¹⁵ Isin garuu yoo WAAQAYYON tajaajiluu hin barbaanne, waaqota abbootiin keessan Laga gamatti tajaajilaa turan sana yookaan waaqota Amoorotaa biyya isaanii keessa jiraattan kanneenii keessaa har’a filadhaa. Anii fi manni koo garuu WAAQAYYON waaqeffanna.”

¹⁶ Sabnis akkana jedhee deebiseef; “Waaqota biraa tajaajiluudhaaf jennee WAAQAYYON dhiisuun nurraa haa fagaatu! ¹⁷ Kan biyya Gibxi, biyya garbummaa sana keessaa nuu fi abbootii keenya baasee waan mallattoowwan gurguddaa sana ija keenya duratti hojjete WAAQAYYO Waaqa keenyaa dha. Inni karaa keenya hunda irrattii fi saboota nu gidduu isaanii tarre sana hunda gidduutti nu eege. ¹⁸ WAAQAYYO saboota hunda, Amoorota biyya sana keessa jiraachaa turanis fuula keenya duraa ari’ee baase. Sababii inni Waaqa keenya ta’eef nu WAAQAYYON tajaajilla.”

¹⁹ Iyyaasuunis sabaan akkana jedhe; “Isin WAAQAYYON tajaajiluu hin dandeessan. Inni Waaqa qulqulluu dha. Inni Waaqa hinaafuu dha. Inni fincila keessanii fi cubbuu keessan isinii hin dhiisu. ²⁰ Yoo isin WAAQAYYON dhiiftanii

waaqota ormaa tajaajiltan, inni erguma waan gaarii isinii godhee booddee garagalee balaa isinitti buusee isin balleessa.”

²¹ Namoonni garuu Iyyaasuudhaan, “Lakki! Nu WAAQAYYON tajaajilla” jedhan.

²² Iyyaasuunis deebisee, “Isin akka WAAQAYY-
OON tajaajiluu filattan ofii keessanitti dhugaa
baatota taataniirtu” jedheen.

Isaanis deebisanii, “Eeyyee, nu dhugaa baa-
tota” jedhan.

²³ Kana irratti Iyyaasuun, “Yoos amma
waaqota ormaa kanneen isin gidduu jiran sana
baasaa gataatii garaa keessan WAAQAYYO Waaqa
Israa’elitti kennaa” jedheen.

²⁴ Sabnis Iyyaasuudhaan, “Nu WAAQAYYO
Waaqa keenya tajaajilla; ni ajajamnaafis” jedhe.

²⁵ Iyyaasuun guyyaa sana sabaaf kakuu galee
Shekemitti ajajaa fi seera baase. ²⁶ Innis waan
kana Kitaaba Seera Waaqaa keessatti barreesse.
Dhagaa guddaa tokkos fuudhee iddoo qulqulluu
WAAQAYYOO biratti qilxuu tokko jala dhaabe.

²⁷ Inni nama hundaan akkana jedhe; “Kunoo!
Dhagaan kun dhugaa nutti ba’aa. Inni dubbii
WAAQAYYO nutti dubbate hunda dhaga’eera. Yoo
isin Waaqa keessaniif hin amanamin dhagaan
kun dhugaa isinitti ba’a.”

Iyyaasuun Du’uu Isaa

24:29-31 kwf - AbM 2:6-9

²⁸ Kanaafuu Iyyaasuun tokkoo tokkoo namaa
gara dhaala mataa mataa isaatti erge.

²⁹ Sana booddee Iyyaasuun ilmi Nuuni, gar-
bichi WAAQAYYOO sun, waggaa dhibba tokkoo fi

kudhanitti du'e. ³⁰ Isaanis lafa dhaala isaa, Timnaat Seeraa kan biyya gaaraa Efreem keessatti karaa kaaba Tulluu Ga'aashitti argamtu sanatti isa awwaalan.

³¹ Sabni Israa'el bara jireenya Iyyaasuu gutuu fi bara maanguddoota erga inni du'ee as hafanii jiraatanii waan WAAQAYYO Israa'eliif godhe hunda arganii keessa WAAQAYYON tajaajileera.

³² Lafeen Yoosef kan Israa'eloonni biyya Gibxii baasanii fidanis Sheekemitti lafa Yaaqoob meetii dhibba tokkoon ilmaan Hamoor, abbaa Shekem irraa bitee sanatti awwaalame. Lafti kunis dhaala sanyii Yoosef ta'e.

³³ Ele'aazaar ilmi Aroonis du'ee Gibe'aa lafa biyya gaaraa Efreem kan ilma isaa Fiinehaasiif ixaadhaan kenname keessatti awwaalame.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'ee tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269